

Børnenes hjem

Fotoreportage fra Børnehjemmet Solliden
– et hjem uden mor og far

14
11

14/2011

8. JULI

ISSN 0105-5399

AnsvarshavendeForbundsformand
Benny Andersen**Redaktion**Jens Nielsen (redaktør), jni@sl.dk
Kurt Ladefoged, kl@sl.dk
Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk
Maria Rørbæk, mrk@sl.dk
Steven Leweson (layout), stl@sl.dk

Læserindlæg, artikler og anmeldelser er ikke nødvendigvis udtryk for redaktionens eller organisationens mening. Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendt stof.

Alle artikler fra Socialpædagogen tilbage til 1999 kan findes på www.socialpaedagogen.dk/arkiv**Adresse**Socialpædagogen
Brolæggerstræde 9
1211 København K
Tlf. 7248 6000. Fax 7248 6001
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15,
torsdag 9-17, fredag 9-13
redaktionen@sl.dk
www.socialpaedagogen.dk**Læserbreve og kronikker**

Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 2.000 anslag. Læserbreve med injurierende indhold kan afvises. Kronikker bringes efter en redaktionel vurdering og må højst fylde 8.000 anslag. Læserbreve og kronikker, der bringes i bladet, offentliggøres også på internettet. Indlæg sendes til redaktionen@sl.dk

AnnoncesalgDG Media as
St. Kongensgade 72
1264 København K
Tlf. 7027 1155. Fax 7027 1156
epost@dgmedia.dk
www.dgmedia.dk**Kommende deadlines**

Deadline for læserbreve og stillingsannoncer til 15/11, der udkommer den 22. juli, er mandag den 11. juli kl. 12. Deadline for stillingsannoncer til 16/11 er den 25. juli kl. 12. For tekstsideannoncer er deadline til 16/11 onsdag den 20. juli.

Redaktionen af 14/11 er afsluttet den 30.06.2011

AbonnementAbonnementspris 2011:
895,00 kr. inkl. moms (26 numre)
Løssalg: 40,00 kr. + porto**Oplag**41.606 i perioden
01.07.09-30.06.10**Tryk og produktion**

Datagraf Auning AS

Forsidefoto

Anders Debel Hansen

Medlem af
Danske
Specialmedier

KOMMENTAR

Vores arbejde nytter og gør en forskel for en masse mennesker hver dag året rundt. Måske skal vi bare skærpe vores evne og vilje til at dokumentere den indsats, vi gør?

Tak for besøg!

Af Benny Andersen
Forbundsformand

FOTO: RICKY JOHN MOLLOY

Lige om lidt går jeg som så mange andre på sommerferie. Og noget af det, jeg tager med mig på ferie, er de mange indtryk og gode oplevelser, jeg fået på forårets arbejdspladsbesøg. Det var et specifikt mål for mig, da jeg blev valgt som formand, at jeg vil besøge en masse medlemmer ude på arbejdspladserne. På den her side af sommerferien er det blevet til tre ture med besøg med flere arbejdspladser på hver tur, og jeg har allerede aftalt to for efteråret. Og lad mig slå fast med det samme: Det har været fantastiske oplevelser!

Det har været stort at opleve det enorme engagement, drive og faglige overskud på de arbejdspladser, jeg har besøgt. Jeg er hver gang blevet berørt af de historier, medarbejderne og lederne kan fortælle om et arbejdsfelt, som indimellem er klemt. Og samtidig bliver jeg meget stolt over at mærke, at det netop er den stærke socialpædagogiske faglighed og identitet, der sikrer, at der ikke sker den udhulning af området, man kunne frygte med de massive besparelser, området lige nu udsættes for.

Jeg har på de arbejdspladser, jeg har besøgt, oplevet en stor faglig sikkerhed og robusthed, som uden tvivl kommer af, at vi så tydeligt kan se, at vores arbejde nytter og gør en forskel for en masse mennesker hver dag året rundt. Måske skal vi bare skærpe vores evne og vilje til at dokumentere den indsats, vi gør? Vi skal kunne synliggøre, hvad vi gør, hvordan vi gør det – og ikke mindst hvorfor.

I juni var jeg for eksempel på besøg på en døgninstitution for udsatte unge mellem 13 og 23. Her mødte jeg blandt andet Simon og Jeanette, som henholdsvis har boet og bor på døgninstitutionen. De var begge nyslåede studenter. Jeanette sad tilmed og lyste med sin studenterhue på hovedet, da vi kom. Det er da et målbart resultat! Døgninstitutionen formår at samle deres unge – som de kalder dem – op og klæde dem på både fagligt og socialt til at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse, til at kunne flytte hjemmefra og til i det hele taget at kunne håndtere livet. Det er et flot stykke arbejde, som er drevet af en stærk faglighed og en bevidsthed om, at de her børn skal have kompetente voksne, de kan regne med, og som vil dem, og som støtter dem i det daglige. Det handler jo helt banalt om at give de unge det netværk, de ikke har. Simon fortalte for eksempel, at han fortsat kommer på besøg jævnligt, når han skal have hjælp med lektierne, spise et godt måltid mad eller bare for at få en snak med pædagogerne. Det er jo det, det handler om: kontakt! Sådan er det jo også hjemme hos mig med mine to store knægte.

Så tak for nogle rigtig spændende besøg, hvor jeg har fået et kig ind i jeres konkrete faglige verden. Jeg håber, jeg også fremover vil modtage en masse invitationer om at komme på arbejdspladsbesøg. Jeg er i hvert fald klar!

God sommer!

INDHOLD

06

04 TV-DOKUMENTAR

Herkules – urimeligt eller ulovligt?

06 ANBRAGTE

De spiller fodbold, går til spejder og hiphop som alle andre børn. Men de bor i et hjem uden far og mor. Fotojournalist Anders Debel Hansen har fulgt børnenes liv og hverdag på Børnehjemmet Solliden. En hverdag, med kammerater på besøg, blindbuk med nissehuer på og godnathistorier

06 Et hjem uden mor og far**12 MARGINALISEREDE OG UDSKOTTE**
Vi gider ikke have ondt af os selv**13 MARGINALISEREDE OG UDSKOTTE**
Den blinde mand og stewardessen**14 TVANGSBEHANDLING**

Spørgsmålet om, hvorvidt man må give lægebehandling til mennesker, der modsætter sig uden at forstå konsekvensen, er et stort etisk dilemma, for to grundlæggende værdier kommer i konflikt med hinanden: På den ene side står værdien selvbestemmelse og respekten for det enkelte menneskes valg og fravalg – på den anden side ansvarligheden og omsorgspligten. Og hvor går grænserne?

14 Et vaskeægte dilemma

16

16 FILM

Dean er en stor mundfuld for Region Hovedstaden og for botilbuddet Rønnegård. Derfor er der etableret et enkeltmandsprojekt, hvor han bor i sit eget specialbyggede hus, og rundt om ham er der et dygtigt, veluddannet personale. Det betyder, at Dean om ikke så længe kan flytte i bofællesskab med andre udviklingshæmmede. Det fine faglige håndværk og de gode erfaringer vil projektleder Helle Bonde, Region Hovedstaden, gerne vise andre. Nu er der lavet en film, som både viser mennesket Dean og det professionelle socialpædagogiske arbejde

16 Enkeltmandsprojekter er en god investering**18** Sender Dean-filmen til politikerne**19 UNDERSØGELSE**

Lederne: En ny uddannelse, tak

20 ANMELDELSE

Dean – enkeltmandsprojektet

22 FACEBOOK**23 HOVEDBESTYRELSEN**

Mange roller til TR'erne

24 SOCIALPOLITIK

Socialminister ønsker flere tvangsadoptioner

25 ARBEJDSLØSE BOLIGEJERE

Kun a-kassen kan hjælpe

25 LIGESTILLING

Jo flere kvinder i et fag – jo lavere løn

TV-DOKUMENTAR

Herkules

– urimeligt eller ulovligt?

En tv-dokumentar fortæller om unge, der ulovligt er blevet spærret inde i isolation på et værelse. Det passer ikke, siger lederen fra opholdsstedet Herkules. Udsendelsen efterlader et uklart billede, mener LOS, der gerne vil have sagen grundigt undersøgt

Af Lone Marie Pedersen; lmp@sl.dk

Forargelsen var stor efter, at Danmarks Radio søndag aften den 26. juni viste dokumentaren 'Isolation, straf og ydmygelse', der handler om opholdsstedet Herkules i Fredericia Kommune. Tidligere anbragte fortæller, hvordan de i stedet for at modtage undervisning er blevet sat til at restaurere lederens private boliger både i Danmark og i udlandet. En ung mand fortæller, at han flere gange og i flere dage er låst inde i isolation på et værelse, som var mindre end en fængselscelle. Uden kontakt til omverdenen. En anden fortæller, at han under et ophold i Sverige blev truet til at stille sig oven på en landmine. Samme sted blev der også fingeret en biljagt, hvor en af de undvegne blev skudt og fik hugget sin tommelfinger af. Den fik hunden. Den anbragte unge mand vidste ikke, at blodet var ketchup, at den 'skudte' mand ikke var død, og at den afskårne finger i handsken var en pølse.

En ekspert på området, jurist Bente Adolphsen, Socialrådgiveruddannelsen i Århus, kalder det i udsendelsen for torturlignende forhold. En tidligere ansat fortæller om, at Herkules er blevet en pengemaskine, og en tidligere bestyrelsesformand

fortæller, at han trak sig fra posten, da han ikke kunne få lov til at se regnskaberne.

Udsendelsen udløste vrede, fordi man her blev vidne til, at et opholdssted modtager – set ud fra en privat husholdning – mange offentlige midler for at modtage unge. Herkules laver ikke alene dårligt pædagogisk arbejde, men medarbejderne er også urimeligt grove over for de unge. Og samtidig foregår der også økonomiske ting, der er kritiske.

Over for disse beskyldninger står Herkules, der på sin hjemmeside tilbageviser kritikken. Man er enig i, at hændelserne i Sverige er uacceptable. De er sket i 2007 og 2008, og blev dengang 'håndteret i overensstemmelse med gældende regler', skriver Herkules i en pressemeddelelse. De to implicerede kommuner blev underrettet om episoden, og de valgte herefter at lade de to unge, som det var gået ud over, blive på opholdsstedet. Herkules afbrød samarbejdet med kontakten i Sverige.

Derimod afviser Herkules, at unge nogensinde har siddet i isolation på fængselslignende værelser. Den slags rum eksisterer ganske enkelt ikke på opholdsstedet.

Opholdsstedet Herkules optager unge mellem 13 og 18 år med massivt omsorgssvigt, social og destruktiv adfærd, kriminalitet og misbrug.

Hvis det vi ser er rigtigt...

Danmarks Radio havde, i dagene før udsendelsen blev sendt, vist små indslag, der skulle lægge op til det, seerne kunne forvente at se søndag aften. Blandt andet blev Geert Jørgensen, direktør i LOS, som er en landssammenslutning af opholdssteder, botilbud og skolebehandlingshjem, interviewet dagen før udsendelsen blev sendt. DR havde vist ham udsendelsen inden, og Geert Jørgensen kunne

At noget sådan finder sted er først og fremmest et ledelsesansvar og et myndighedsansvar. Der er brug for, at myndighederne tager ansvar for kvalitet, faglighed og dokumentation på landets opholdssteder. De har et ansvar for, at der bliver skabt nogle gode faglige miljøer

Benny Andersen, formand, Socialpædagogerne

fastslå, at hvis det, der blev vist på filmen var rigtigt, var det uacceptabelt, og det kunne føre til, at Herkules ville blive ekskluderet af LOS.

LOS har efterfølgende bedt Herkules om en længere redegørelse, blandt andet at se regnskaberne, og når bestyrelsen har behandlet materialet, tager den endeligt stilling til, om Herkules fortsat skal være medlem.

Også hos Socialpædagogerne var der betænkelige miner over udsendelsen. Formand Benny Andersen siger i en pressemeddelelse:

– Der skal ikke herske nogen som helst tvivl om, at de barske metoder, vi har set i udsendelsen, ikke er acceptable. De her drenge og piger skal naturligvis have sat grænser og opleve konsekvens, men skal mødes med tillid og respekt. Ikke med trusler og ydmygelser. Det vi så, handlede ikke om god socialpædagogik.

Og han sender ansvaret videre til de ansvarlige:

– At noget sådan finder sted er først og fremmest et ledelsesansvar og et myndighedsansvar. Der er brug for, at myndighederne tager ansvar for kvalitet, faglighed og dokumentation på landets opholdssteder. De har et ansvar for, at der bliver skabt nogle gode faglige miljøer, siger Benny Andersen.

Vi er tilfredse, men så så vi tv

Opholdsstedet Herkules ligger i Fredericia Kommune, som har det generelle tilsyn med stedet. Tilsynsmyndigheden har tilsyneladende været tilfreds. I den seneste tilsynsrapport (der kan læses på opholdsstedets hjemmeside www.opholdsstedet-herkules.dk) står der blandt andet, at 'opholdsstedet fortsat opfylder betingelser for stedets godkendelse som generelt egnet opholdssted, men at der er specifikke problemer i forhold til ledelsens økonomiske styring af stedet'. 'At der er en engageret og veluddannet personalegruppe på stedet', og at 'arbejdet tilrettelægges i overensstemmelse med de afbringende kommuner udarbejdede handleplaner'.

Men Fredericia Kommune var ikke tilfreds med det, den så i tv udsendelsen, og har besluttet at lave det, der kaldes et ekstra skærpet tilsyn.

Fredericia Kommune har desuden politianmeldt opholdsstedet for rod i regnskaberne. Og man har også forsøgt at politianmelde Herkules for sin pædagogik, men den klage er blevet afvist med den begrundelse, at det er de enkelte kommuner, der har børn anbragt, som er part i

sagen og derfor kan politianmelde. Ifølge DR P4 vil Fredericia nu kontakte alle de kommuner, som har et barn anbragt.

Randers Kommune har ligesom Fredericia Kommune ikke haft noget at udsætte på Herkules. Siden 2007 har tre unge været anbragt, og der har aldrig været problemer, skriver Nyhedsmagasinet Danske Kommuner. Alligevel vil kommunen efter dokumentarudsendelsen ikke sende flere unge til Herkules.

Klogt at politianmelde

Herkules har ifølge sin egen statistik meget gode resultater med de unge. Godt 80 procent af de unge gennemfører opholdet, og det er langt over landsgennemsnittet. Ifølge professor Tine Egelunds undersøgelser, afbryder omkring 50 procent af de unge en anbringelse. Desuden viser opholdsstedets tal også, at alle gennemfører med en afgangseksamen fra enten 8. eller 9. klasse. Også det er langt over gennemsnittet.

Men ser man på udsagnene i udsendelsen, så siger en af de unge, at han stort set ingen skolegang modtager, og at de i stedet bruger tiden på at reparere lederens privatbolig. En tidligere medarbejder, der var ansat for mere end syv år siden, kritiserer pædagogerne for at være dørmandspædagoger, som i hendes terminologi betyder, at de kun har muskler og ingen pædagogisk referenceramme.

Den tidligere bestyrelsesformand fratrådte ifølge sit eget udsagn i tv-udsendelsen i frustration over, at han ikke kunne få lov til at se opholdsstedets regnskaber. Det skete i øvrigt 14 dage efter, at hans kone, som var ansat på Herkules, blev fyret.

Herkules tilbageviser bestyrelsesformandens kritik med, at regnskaberne blev fremlagt på de seneste to bestyrelsesmøder forud for formandens afgang. Så der var rig mulighed for at få indblik i tingene.

Tv-udsendelsen efterlader et uklart billede af, hvad der egentlig er foregået, mener Gert Jørgensen fra LOS. Det er uden diskussion ulovligt at spærre folk inde, så den sag burde politiet undersøge. Men Herkules har ingen muligheder for at anmelde sig selv.

– Det bedste for Herkules vil være, at der blev lavet en politiundersøgelse. Det giver dem en mulighed for at blive rensset, hvis anklagerne er falske, siger han. ■

ANBRAGTE

Et hjem uden mor og far

Omsorgssvigtede børn spiller også fodbold og leger blindebuk. De vil have legekammerater på besøg og puttes om aftenen. For børn er børn. Fotjournalist Anders Debel Hansen fulgte hverdagen på Børnehjemmet Solliden – og de drenge og piger, for hvem stedet er hjem

Tekst og foto: Anders Debel Hansen

I ført den portugisiske landsholdstrøje med nummer 7 på ryggen står han med let spredte ben fem skridt fra bolden. Ronaldo er ved at trække sit farligste våben: Frisparket uden for feltet. Omkring ham står holdkammeraterne og venter spændt. De er her alle sammen. Messi, Xavi, Giggs og Tomasson. I hver deres farvestrålende fodboldtrøje kan de se Ronaldos øjne fokusere skarpt på bolden.

Der er helt stille i den gamle gymnastiksal, da han starter tilløbet og skruer bolden akkurat ind over menneskemuren, som består af tre små drenge. Desværre for Ronaldo stryger bolden ikke i nettet denne gang, men ved siden af målrammen.

Dennis er 10 år og hans største lidenskab er fodbold. Han holder både med Danmark, FC København, Real Madrid og ikke mindst FC Barcelona, hvor han kan alle spillernes navne udenad. Og så holder han også med Portugal, for dér spiller stjernen over dem alle; Cristiano Ronaldo.

På den ene væg hjemme på hans værelse hænger der plakater med fodboldikonerne, og inde i klædeskabet hænger favoritholdenes spilledragter.

Når han bliver stor vil han gerne spille for Barcelona eller FC København. Men han synes ikke, at han træner nok til at blive så god, så hvis drømmen brister, vil han være butiksassistent.

– Det er hyggeligt, og så tjener man samtidig penge. Og man gør andre mennesker glade. Jeg kan ikke lide, når andre mennesker er sure eller kede af det. Det er dejligt at se andre mennesker glade, siger han.

Et godt sted at bo

Da fodboldkampen i gymnastiksalen bliver fløjtet af, kommer flere af holdkammeraterne hen til Dennis.

– Skal jeg ikke snart komme hjem og besøge dig, Dennis, foreslår en af dem, mens han holder Dennis over skuldrene med begge hænder.

En anden dreng har samme agenda:

– Jeg vil også gerne komme hjem og lege hos dig, siger han ivrigt.

Dennis er vant til, at drengene fra skolen eller fodboldklubben vil med ham hjem og lege, for der er så mange forskellige ting, man kan lave hjemme hos ham. Han har både Nintendo Wii og PlayStation, bordtennis og bordfodbold, og ude i den store have står to ægte fodboldmål.

Men noget af det bedste er, at der er så mange børn at lege med hjemme hos Dennis. Han bor nemlig sammen med 11 andre børn på Børnehjemmet Solliden i Valby i København, og det er han glad for, selvom han savner at bo hos sin mor.

– Her passer de på mig, men jeg vil hellere bo hos min mor, for der har jeg det klart bedst, og der føler jeg mig tryk. Altså, jeg føler mig også tryk her, men hjemme hos min mor er det noget andet, fortæller han med en lavmælt stemme.

Da Dennis har fået skiftet fodboldstøvlerne ud med almindelige sko, bliver han hentet af Christina, som har aftenvagten på børnehjemmet.

Alle kan komme ud i kriser her i livet. Som personale er det helt afgørende at have respekt for forældrene – forholdet mellem dem og børnene er afgørende for mulighederne for at bryde den sociale arv

Birgitte Nørregaard, leder på Solliden

Hun kommer kørende i en mørkeblå minibus. På vejen hjem skal de forbi Vanløse Skole og hente Nanna, som har været til spejder.

Forældre med problemer

I Danmark er cirka 13.000 børn og unge anbragt uden for hjemmet. På Børnehjemmet Solliden i Valby bor de 12 af dem. De er i alderen 8-16 år og er omsorgssvigtede, typisk fordi deres forældre har misbrugsproblemer og derfor for en tid ikke kan overskue at tage vare på deres barns opvækst, ve og vel.

De anbragte børn på Solliden er normalt begavede og har hverken fysiske eller psykiske handicap. Men de er alle svigtet i mere eller mindre grad af deres forældre, og mange af dem bærer på hemmeligheder fra deres tidligere barndom. Hemmeligheder, der er uegnede for børn.

Børnenes forældre har mange problemer og har det ofte svært. Men for lederen på Solliden er det vigtigt at respektere forældrenes situation.

– Alle kan komme ud i kriser her i livet. Det er man selv ikke herre over, siger Birgitte Nørregaard, leder på Børnehjemmet Solliden.

Forældrene skal have den støtte og den hjælp, de har brug for, for at de kan komme ud af et eventuelt misbrug, understreger hun.

Et godt forhold til forældrene er afgørende, for at kunne bryde den sociale arv.

– Hvis vi har et godt samarbejde med forældrene, og de samtidig accepterer, at deres børn bor her på Solliden, så har børnene også en rigtig god mulighed for at få et godt liv efterfølgende. Børnene har deres forældre langt ud i fremtiden, og det er vigtigt, at børnene og forældrene har det godt med hinanden, fortæller Birgitte Nørregaard.

Børn er børn

Men til trods for svigt fra forældrene, er anbragte børn i bund og grund ligesom almindelige børn, som bor hos deres forældre. De har de samme interesser og behov, siger psykolog Else Christensen fra SFI, Det Nationale Forskningscenter for

Velfærd. Hun har forsket i blandt andet omsorgssvigtede børn samt børn med alkoholiserede forældre.

– Børn er børn. De har brug for, at man kan lide dem, de har brug for en god skolegang, de har brug for at lære og lege og opdage verden, siger hun.

På Solliden arbejder man bevidst på at gøre børnene stærkere og til bedre at håndtere hverdagens problemer ved at selvstændiggøre børnene, for eksempel igennem fritidsaktiviteter.

Nanna og Dennis er nemlig ikke de eneste, som har travlt ved siden af skolen. Ud over spejder og fodbold går børnene til hip hop, gymnastik og ridning, for hverdagen på børnehjemmet skal gerne ligne en almindelig dansk families hverdag.

– Vi bestræber os på, at børnene er aktive i nærmiljøet, så det hele ikke kommer til at foregå her på Solliden. Børnene synes, det er meget hyggeligt at være herhjemme. Men det er vigtigt, at børnene også kommer ud og får nogle andre sociale kontakter end her, siger Birgitte Nørregaard.

En del af de børn, der kommer på børnehjem, har aldrig været på ferie med deres forældre og er ikke vant til at tage på udflugter. På Solliden tager de på efterårs- og sommerferier, og årets højdepunkt er skituren til Norge.

Else Christensen mener, at oplevelserne ud af huset – store som små – er med til at styrke børnenes sociale færdigheder.

– Hvis børnene skal have et godt liv, er det vigtigt, at de er i stand til at møde verden og få udvidet deres horisont. Man får ikke udvidet sin horisont, hvis man aldrig kommer væk hjemmefra. Det er vigtigt, at børnene gør sig erfaringer med, hvordan verden er, så de kan klare sig og lære at omgås andre mennesker, siger hun.

Veninder på besøg

Ude i haven spiller Dennis fodbold med en af de andre drenge fra Solliden. Imens suser to piger rundt om græsplænen på løbehjul: Nanna, som går i 2. klasse, forrest og lige i baghjulet hendes

Det er en præmis, at relationer bliver brudt mellem børn og voksne på børnehjemmet, når en voksen holder. Det er vores opgave at hjælpe børnene igennem tabet ved at sige ordentlig farvel til den, som rejser

Birgitte Nørregaard, leder på Solliden

veninde, Katrine, som er med hjemme på besøg efter skole. De to veninder synes, det er kedeligt at lege med drengene. I stedet leger de fangeleg på løbehjulene, og de vil allerhelst være udenfor.

– Man kan løbe rundt, og der er mere plads.

Det er også sjovt at være indenfor, men det er ikke det samme. Der kan man ikke kaste med sne og køre på løbehjul. Man kan lave nogle vildere ting herude, fortæller Nanna.

Det er aftalen, at Katrine skal spise aftensmad hjemme ved Nanna.

Efter af have været udenfor et par timer, trasker de rødmossede i kinderne ind og smider alt vintertøjet i gangen. Herefter spæner de to piger op ad trapperne og ind i køkkenet.

– Hvad skal vi have til aftensmad, spørger Nanna.

– Lasagne, lyder svaret.

Pigerne drøner endnu en etage op og går ind på Nannas værelse, finder deres skoletasker frem og begynder på skift at læse højt for hinanden i 'Den første læsning – læsebogen for 2. Klasse'.

– Det er hyggeligere at lave lektier, når man er to, og så kommer man også hurtigere i gang, siger Nanna.

Brudte relationer

Oppe på Kvisten – husets 1. sal – har børnehjemmets yngste piger værelser.

Camilla, Victoria og Sua leger blindebuk på et af pigernes værelser. Det dufter af shampoo og tandpasta, og de tre piger hopper rundt i pyjamas, imens gemmer de sig for den, der 'er den', og som har en nissehue trukket ned over øjnene. Musikstilte kravler de rundt på gulvet eller gemmer sig ovenpå skabene for at undgå at blive fanget af hende, som med udstrakte arme foran sig, famler rundt i blinde.

Men stilheden bliver brudt i det øjeblik, det banker på døren.

– Piger, I skal til at i seng, siger Sophia, da hun stikker hovedet ind ad døren til de tre piger i nattøj.

Det er tid til at få pulsen ned igen.

Sua, der er 12 år, trisser ind på sit eget værelse og lægger sig under dynen. Efter hende kommer Sophia og sætter sig på sengekanten.

I går var det ikke Sophia, men Christina, der puttede Sua. På Solliden er der ni fastansatte pædagoger og et korps af faste vikarer. Og sådan er det jo på en døgninstitution.

Her er mange voksne, som børnene skal forholde sig til. Og det sker engang imellem, at der er en medarbejder, der holder op – det er en præmis, at relationer bliver brudt mellem børn og voksne på børnehjemmet, konstaterer Birgitte Nørregaard.

– Det kan man ikke komme udenom. Men det er vores opgave at hjælpe børnene igennem tabet ved at sige ordentlig farvel til den, som rejser, siger hun.

Sua går dog ikke så meget op i, hvem der putter hende – hun er bare glad for, at der er nogen, der vil nusse om hende og læse godnathistorier hver aften, inden hun skal sove.

– Det er hyggeligt og sjovt, at der kommer en ny voksen hver aften. De voksne skal jo også have tid til at passe deres egne børn, siger hun.

Sophia sidder på sengekanten og snakker med Sua om, hvordan dagen er gået.

– Har du lagt tøj frem til i morgen, spørger Sophia.

Hun aer Sua lidt på armen, inden hun kysser hende på panden.

– Godnat, skat, sov godt, siger hun, slukker lyset og lader døren stå på klem, så der falder en tynd stribe af lys ind på Suas værelse. ■

Alle børn i artiklen optræder under alias. Redaktionen er personernes identitet bekendt.

MARGINALISEREDE OG U DSTØDTE

Vi gider ikke have ondt af os selv

Netværket for pædagoger, der arbejder med marginaliserede og udstødte fejrede 10 års jubilæum med at se fremad og få det bedste ud af de trange økonomiske forhold

Af Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk
Illustration: Gitte Skov

Ja, der er økonomisk krise, og ja, det går især ud over udsatte mennesker, og ja, vi bliver trængte på vores socialpædagogiske faglighed, og nej, der er ikke mange penge at gøre godt med. Men vi kan altså ikke holde ud at blive ved

med at tale om det. Vi og dem, vi arbejder for, de udstødte og marginaliserede, har brug for, at vi tænker mere positivt og prøver at få det bedste ud af situationen. Det var den klare melding fra deltagerne på landsmødet i netværket for pædagoger, der arbejder med marginaliserede og udstødte.

Det var 10. år i træk, at deltagerne satte hinanden stævne i to dage for at debattere faglighed, socialpolitik og for at være sociale med dans, snak og et godt grin.

Det er frustrerende, at området hele tiden bliver beskåret. Medarbejderne mærker det, brugerne mærker det. Når krybben er tom bides hestene, og de kommunale systemer kommer til at modarbejde hinanden i stedet for at samarbejde. Som en af deltagerne udtrykte det: 'Jeg bruger meget af min tid på økonomi i stedet for at hjælpe borgeren'. En anden sagde: 'De udstødte er blevet en handelsvare'. Og en tredje kunne berette om en bunkebryllup af udstødte. På et kommunalt bosted havde man samlet ældre i den ene ende af bygningen, i midten de udviklingshæmmede, dernæst senhjerneskedede og som rosinen i pølseenden misbrugere. På den måde kunne man blandt andet spare på udgifter til nattevagter.

En deltager fik opbakning i form af klapsalver fra deltagerne, da hun sagde: 'Vi vil alle gøre det bedste for brugerne, og vi gider ikke have ondt af os selv og brugerne. Vi er færdige med klagesagen og har parkeret vores frustrationer. Men det

Arbejder du med marginaliserede og udstødte?

Så er der her måske noget for dig: Socialpædagogernes Netværk for pædagoger, der arbejder med marginaliserede og udstødte.

Du kan se mere om netværket og se den nye bestyrelse på www.sl.dk/netværk. Her kan du også se, hvordan du bliver medlem. Et medlemskab er gratis, og man behøver ikke være uddannet socialpædagog for at blive medlem.

betyder ikke, at vi lægger os tilbage. Vi skal se på, hvad vi kan gøre inden for de økonomiske rammer og byde ind med vores faglighed. Og så skal vi som forbund protestere politisk'.

En anden sagde: 'Jeg har en forventning om at Socialpædagerne slås for tingene på det politiske plan. Vi har nok at gøre med at slås for brugerne i hverdagene, der hvor skoene trykker'. ■

MARGINALISEREDE OG UDSKØDTE

Den blinde mand og stewardessen

Vi vil gerne være sammen med mennesker, der har humor. Også i det socialpædagogiske arbejde. Det giver energi og overskud

Af Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk

En blind mand er på vej ind i et fly og holder sin billet i hånden. Da han hører en stemme, der siger 'velkommen', strækker han sin hånd med billetten i retning af stemmen og spørger, 'Ved du hvor jeg skal sidde?'.

Stewardessen kigger på hans billet og siger '7a'.

Hertil siger den blinde: 'Nu er jeg jo ikke ordblind'.

Hans svar løste op for en ellers lidt pinlig situation, set fra stewardessens side.

Det er humor. Når den er bedst.

Humor er noget af det, vi sætter allermest pris på hos hinanden, uanset om det er i familien, blandt venner eller hos de borgere, som socialpædager arbejder for, fortæller Rune Green deltagerne på landsmødet i netværket for pædager, der arbejder med marginaliserede og udstødte.

Humor giver energi og er en måde at kommunikere på. Og den er vigtig, viser en undersøgelse af ni arbejdspladser, hvor medarbejderne skulle svare på, hvad der gav et godt arbejdsmiljø.

Næstefter 'høj faglighed' prioriterede medarbejderne at have det sjovt, når de var på arbejde.

Tag humor med på arbejde

Humor bliver brugt som en positiv signalværdi. For eksempel optræder humor som egenskab i 75 procent af alle stillingsannoncer. Et hurtigt kig i jobannoncerne på Socialpædagogernes jobside, www.sl.dk/job, viser, at socialpædager også gerne skal have humor som en af deres spidskompetence. For eksempel søger Ringsted Kommune (juni) en familieplejekonsulent til børne- og familierådgivningen og skriver i stillingsopslaget:

'Vi forventer, at du; kan arbejde såvel selvstændigt som tværfagligt; udover din grunduddannelse kan berige os med erfaring fra familieplejeområdet, humor, energi og en markant tydelighed i selvstændige beslutninger, der gør, at du udviser ansvar og handlekraft'.

Og i kontaktannoncer, hvor man søger en kæreste, er humor også en af de væsentlige egenskaber, der efterspørges. For eksempel den her, hvor en kvinde søger en mand: 'Du er 195 cm høj. Har humor og begge ben på jorden'.

– Når vi nu alle sætter pris på humor, hvordan kan det så være, at vi ofte møder sure mennesker på arbejdet, i toget på vej til arbejde og i forretninger efter arbejde, spurgte Rune Green deltagerne.

Det er et af de spørgsmål, der ikke findes svar på, men hans pointe er, at vi hver især skal træne os i at se det gode i en situation og ikke kun gemme humøret til ferien med familien, hvor man er 'væk fra det hele'.

Ved at tage humoren med hjem fra ferien og ind på arbejdspladsen, gør vi det alle sjovt for hinanden. Når noget går galt for eksempel i kommunikationen kan man, som den blinde mand gjorde med stewardessen, lette situationen ved at bringe humor ind. Det giver energi til at klare arbejdet.

– Vi vil gerne have mere humor i vores liv, men vi synes kun, det er godt, hvis det kan opstå spontant. Men det er synd, for vi har allermest brug for det, hvor det netop ikke opstår spontant, siger Rune Green.

Og det skal absolut ikke forveksles med latterklubber, hvor man skal grine på kommando, mener han.

– Vi skal tage hinanden alvorligt, siger han.

– Humor er primært en måde at komme gennem livet på, hvis man vil klare modgang og stress. Under kriser er det en god ide at fremelske en humor, fordi den er ventil for frustrationer, siger Rune Green. Og så kom han med denne opmuntrende konstatering:

– Humor er alle steder, vi skal bare blive bedre til at se det. ■

TVANGSBEHANDLING

Et vaskeægte dilemma

Såvel Det Ethiske Råd som Socialpædagogernes etiske udvalg skal belyse dilemmaerne ved eventuel tvangsbehandling af mennesker, der ikke forstår konsekvensen af at sige nej til lægebehandling. Det handler om en konflikt mellem grundlæggende værdier, siger formanden for Det Ethiske Råd

Af Maria Rørbæk, mrk@asl.dk

Illustration: Rasmus Meister / Spild af Tid

Udviklingshæmmede Eva forstår ikke, at hendes hjertepiller er livsnødvendige, og når hun skal have dem, slår hun ud med hånden. Må kontaktpædagogen skjule pillerne i en portion yoghurt?

Nu er svaret klart nej, men såvel Det Ethiske Råd som Socialpædagogernes etiske udvalg skal – på et lidt mere overordnet plan – tage stilling til spørgsmålet.

Sundhedsministeren har nemlig bedt Det Ethiske Råd om at udrede de dilemmaer, der knytter sig til eventuel tvangsbehandling af såkaldt varigt inhabile – det vil sige mennesker, der vurderes ikke selv at være i stand til at forstå og give samtykke til en sundhedsbehandling, og som i dag ikke må behandles, hvis de modsætter sig (der er dog en undtagelse i psykiatriloven og ved akutte, livstruende situationer).

Og Socialpædagogernes politiske ledelse har bedt Socialpædagogernes etiske udvalg om det samme.

Begge formænd mener, at der er tale om et vanskeligt dilemma. Formanden for Socialpædagogernes etiske udvalg, Henrik Qvist, der til daglig

arbejder som socialpædagog på et botilbud for voksne udviklingshæmmede, siger:

– Det er helt kierkegaardsk: Gør du det ene, vil du fortryde det. Gør du det andet, vil du også fortryde det.

Formanden for Det Ethiske Råd, Jacob Birkler, forklarer, at spørgsmålet om, hvorvidt det i særlige situationer skal være tilladt at tvangsbehandle udviklingshæmmede og demente, er et vaskeægte dilemma, der aldrig kan løses – kun håndteres.

Værdier i konflikt

– Et etisk dilemma opstår, når grundlæggende værdier kommer i konflikt med hinanden. I dette tilfælde konflikten mellem på den ene side selvbestemmelse og respekten for det enkelte menneskes valg eller fravalg, og på den anden side omsorgspligten, fagligheden og ansvarligheden. Med andre ord en konflikt mellem autonomi (selvbestemmelse) og paternalisme (bedrevenen). På den ene side skal vi respektere det enkelte menneskes eget ønske. På den anden side er der det faglige ansvar: Kan vi være med til, at patienten går i døden for sit tilsyneladende ønske, spørger han.

Socialpædagogernes politiske ledelse ser gerne, at de etiske dilemmaer omkring eventuel tvangsbehandling kommer på dagsordenen. Næstformand Marie Sonne siger:

– For at sætte skub i dialogen har vi i første omgang bedt vores etiske udvalg belyse spørgsmålet, og derigennem håber vi også at sætte gang i diskussionen på de enkelte arbejdspladser.

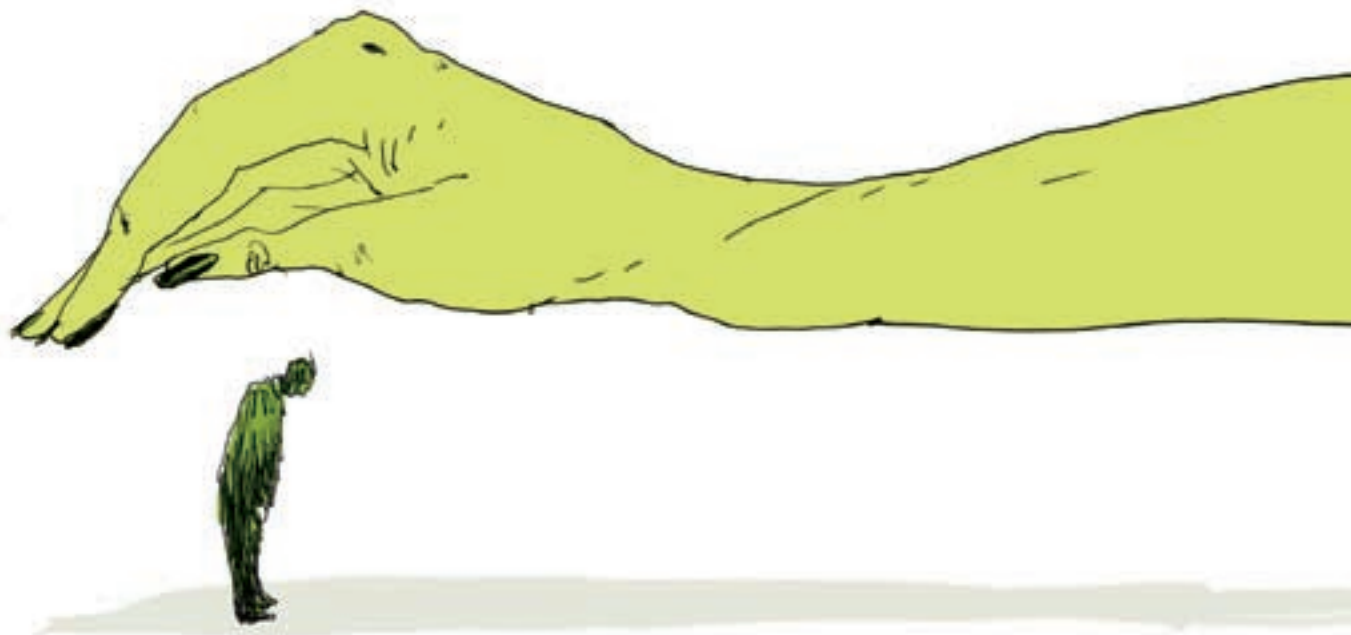
På første møde om emnet, nåede Socialpædagogernes etiske udvalg, der har en rådgivende funktion, kun frem til én konklusion: Der er behov for en præcisering af loven.

– For hvad menes der med, at tvangsbehandling er tilladt i akutte, livstruende situationer?

Læs mere om tvangsbehandling i *Socialpædagogen* nr. 10/2011 på www.socialpaedagogen.dk

Det er helt kierkegaardsk: Gør du det ene, vil du fortryde det. Gør du det andet, vil du også fortryde det

Henrik Qvist, formand for Socialpædagogernes etiske udvalg

Hvor akut er akut? Og hvor livstruende er livstruende, spørger Henrik Qvist. Han er selv i tvivl om, hvorvidt han var indenfor eller udenfor lovens grænser, dengang han holdt en protesterende udviklingshæmmede mand fast, så han kunne komme i narkose. Lægerne havde mistanke om blindtarmsbetændelse og ville operere, men ifølge www.lægevagten.dk er det en svær diagnose at stille. Halvdelen af dem, der opereres, fordi lægerne tror, de har blindtarmsbetændelse, viser sig alligevel ikke at have det.

– Så kan man sige, at manden var i livsfare, eller ville han først være det, hvis tarmen sprang 48 timer senere, spørger Henrik Qvist.

Etisk minefelt

Det Ethiske Råd har haft første møde om spørgsmålet og forventer at komme med en udtalelse efter sommerferien. I mellemtiden vil formand Jacob Birkler ikke udtale sig om emnet, men inden sagde han:

– Det er et etisk minefelt, og Det Ethiske Råd skal være minesøger. Vi skal finde frem til alle de værdier og dilemmaer, der er på spil.

I hans øjne bliver en af de største opgaver at sætte grænser.

– Der kan godt opstå en misforstået autonomi, hvor man ønsker at respektere et valg, men hvor spørgsmålet er, i hvilket omfang den demente

eller stærkt udviklingshæmmede overhovedet kan siges at have truffet et valg. Der er situationer, hvor det frie valg er en illusion, men så opstår der et meget farligt, etisk spørgsmål: Hvornår kan man vide, at et andet menneske ikke kan træffe et valg selv? Hvor skal grænsen sættes? Og hvem skal så træffe valget?

Jacob Birkler kan ikke give noget klart svar på, hvad den enkelte socialpædagog bør gøre, hvis han eller hun ikke kan vente på udredningen fra Det Ethiske Råd og står i et konkret dilemma. For eksempel som kontaktpædagog for en udviklingshæmmede borger, der ikke vil tage sin hjertemedicin.

– Man kan begynde med at spørge sig selv: Hvad kan jeg gøre? Hvad skal jeg gøre? Og så til sidst forsøge at finde svar på spørgsmålet: Hvad bør jeg gøre? Og det etiske dilemma træder ofte frem, når der er konflikt mellem kan og skal – og man jo for eksempel kan skjule medicinen i yoghurten, men skal lade være med det, siger Jacob Birkler.

Og nærmere et svar vil han ikke komme, før udredningen er færdig.

– Men vi skal passe på, at vi ikke sætter sundhedspersonale i nogle meget vanskelige situationer, hvor de ikke kan gøre noget godt. Reglerne må ikke blive alt for rigide – der skal være blik for, hvad der er det bedste at gøre i den enkelte situation. ■

FILM

Enkeltmandsprojekter er en god investering

Selv om det er dyrt, kan det betale sig i det lange løb. Det er erfaringerne fra Region Hovedstaden, der har lavet en film om Dean, som bor i sit eget hus. 'Filmen viser håndværket', siger idekvinden bag filmen

Af Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk
Foto: Jesper Lambæk

Siden Dean for to år siden flyttede ind i sit eget specialbyggede hus i botilbuddet Rønnegård, har han fået det meget bedre. Han får mindre medicin, og de voldelige episoder er faldet drastisk. Målet er, at Dean med tiden kan skifte sin stærkt beskyttede bolig ud med et almindeligt botilbud. Også blandt medarbejderne er det tydeligt at mærke, at Dean har fået det bedre: Sygefraværet har konstant været lavt, det samme har antallet af anmeldte arbejdsskader, og arbejdsglæden er høj. Filmen 'Dean – enkeltmandsprojektet' viser, hvordan det er lykkedes at nå så langt.

Opskriften på den succes er, at der både er skabt gode menneskelige rammer for Dean og et godt og sundt arbejdsmiljø for medarbejderne, fortæller Helle Bonde. Hun er initiativtager til filmen og projektleder i Region Hovedstaden, som Rønnegård hører under. Frem for en rapport, som ingen læser, har hun valgt at mangfoldiggøre resultaterne på film.

– En film når ud til mange flere og kan for eksempel også bruges i undervisningen, siger hun. Sammen med filmen er der udgivet et hæfte, som blandt andet beskriver, hvilke organisatoriske rammer, der skal være på plads i et enkeltmandsprojekt.

Helle Bonde er cand. jur. og har en master i organisationspsykologi. Hun kender det specielle sociale område godt, fordi hun blandt andet arbejder med ledelsesforhold, organisationsudvikling, sygefravær og personalesammensætning.

Hendes ambition har været at lave en film om det gode eksempel, hvor fagligheden er i top i et meget specialiseret tilbud.

– Filmen viser håndværket. Og den viser det menneskelige perspektiv i arbejdet, siger Helle Bonde.

Rønnegård et højt specialiseret botilbud til udviklingshæmmede. Og for at arbejdet kan lykkes, skal det være en helhedsorienteret indsats med beboeren i centrum, fortæller Helle Bonde.

– Medarbejderne skal have en reflekterende tilgang til beboeren. Vi skal blandt andet arbejde med de rette rammer til at udføre opgaverne i. Her skal rammerne forstås som de fysiske og bygningsmæssige, de organisatoriske, de ledelses- og samarbejds-mæssige, de faglige og de arbejdsmiljø-mæssige, siger Helle Bonde og pointerer, at det også er vigtigt at arbejde med det rette match mellem de enkelte ansatte og den specialiserede opgave.

– Personalet skal for eksempel have en kollektiv forståelse af, hvad vold er, og der skal være en ledelsesmæssig opfattelse af, at det hele hænger sammen.

Lise Bonde nævner, at man opnår fordele ved stordrift, når der for eksempel etableres flere enkeltmandsprojekter, der fysisk og ledelsesmæssigt hænger sammen med en moderorganisation.

– Det giver de bedste rammer for faglig udveksling og udvikling, og det betyder også en større organisatorisk fleksibilitet, hvor ressourcerne udnyttes bedst og billigst, siger Helle Bonde.

Når man arbejder med mennesker med en anderledes adfærd, er der risiko for, at man selv får rykket på sin etik og moral, fremhæver Helle Bonde.

Hvis vi skal undgå forråelse, er det derfor afgørende, at man har et arbejdsmiljø, hvor det er accepteret, at kollegaer eller andre stiller spørgsmål ved arbejdsmetoder og relationer mellem medarbejder og beboer

Helle Bonde, projektleder, Region Hovedstaden

– Hvis vi skal undgå forråelse, er det derfor afgørende, at man har et arbejdsmiljø, hvor det er accepteret, at kollegaer eller andre stiller spørgsmål ved arbejdsmetoder og relationer mellem medarbejder og beboer, siger Helle Bonde.

Træt af sommerhusretorik

Medarbejderne på Rønnegård havde ofte talt om, at mediernes ensidige fremstilling af de dyre enkeltmandsprojekter slet ikke viser noget om den høje faglighed og gode resultater, som er i mange projekter. Familien Danmark forarges i stedet over, at deres skatte kroner formøbles i tilsyneladende bundløse kar, fortæller leder Anne Engelbrecht Thomsen fra Rønnegård.

– Reaktionen er forståelig, men der mangler nogle nuancer i den problemstilling, mener medarbejderne. Derfor vil man gerne med filmen blande sig i debatten.

– Vi vil gerne vise, at når man investerer i kvalitet for at løse tunge og svære opgaver, så kan man opnå fantastiske resultater. Hvis ikke vi bringer tingene videre i en udvikling, bliver tunge sager ved med at være dyre, siger Anne Engelbrecht Thomsen.

På Rønnegård er der blandt andet investeret i efteruddannelse af medarbejdere, de fysiske rammer og ledelse, ligesom der er sat pædagogiske mål, så alle ved, hvad de skal arbejde efter. Der er desuden tænkt meget på arbejdsmiljøet. For eksempel er der af sikkerhedsmæssige grunde altid to på arbejde.

De kan jo godt lide Dean

Da Dean blev spurgt, om han ville medvirke i en film, der viste hans liv på Rønnegård, sagde han uden betænkeligheder 'ja'. Det samme gjorde hans mor, Pia Buch, der er socialpædagog.

– Dean er i forvejen en meget åben person, og vi er en familie, der taler meget om tingene, siger hun.

Eneste betingelse, som de stillede, var at Dean ikke skulle filmes, når han fik en psykose. Pia Buch var bange for, at det ville fremstille ham som en slags uhyre.

– For sådan er han ikke. Ni ud af ti gange er han en sød og kærlig mand. Men så dykker han engang imellem.

Både Dean og Pia Buch er tilfreds med filmen. Hun synes, dens styrke er, at den både viser medarbejdernes psykiske arbejdsmiljø og en Dean, som er på vej til at blive den samme kærlige mand, som han var, inden han som 19-årig blev ramt af psykiske sygdomme. Dean er i dag 24 år.

– Hvordan medarbejderne gør det, ved jeg ikke. Men de gør det rigtig, rigtig godt, og Dean er stille og roligt på vej tilbage til at blive den dreng, som vi tidligere kendte. Det har også mange af vores venner bemærket, siger Pia Buch.

Selv om filmen ikke viser, når Dean har det dårligt, fortæller den alligevel om Deans voldsomme reaktioner.

Magtanvandelser over for Dean

2009	
Antal magtanvandelser	53
Dean beder selv om fastholdelse	3
2010	
Antal Magtanvandelser	15
Dean beder selv om fastholdelse	31
2011 (4 første måneder)	
Antal magtanvendelse	4
Dean beder selv om fastholdelse	7

Når de taler om ham, er det med stor omsorg. De nævner ham ikke som en ting, men som et menneske. De taler som om, han er et medmenneske, der har brug for hjælp. Så jeg tænker: 'De kan godt lide ham'

Pia Buch, mor til Dean

Vi vil gerne vise, at når man investerer i kvalitet for at løse tunge og svære opgaver, så kan man opnå fantastiske resultater. Hvis ikke vi bringer tingene videre i en udvikling, bliver tunge sager ved med at være dyre

Anne Engelbrecht
Thomsen, leder,
Botilbuddet Rønnegård

– Selvfølgelig er det lidt hårdt som forældre at se, men på den anden side er det facts. Dean fortæller i øvrigt ofte selv, når han har haft det skidt.

Det betyder meget for Pia Buch, at Dean har det godt med medarbejderne.

– Når de taler om ham, er det med stor omsorg. De nævner ham ikke som en ting, men som et menneske. De taler som om, han er et medmenneske, der har brug for hjælp. Så jeg tænker: 'De kan godt lide ham', siger Pia Buch.

Antydningens kunst

Personalet på Rønnegård var ikke bange for at stå frem i en film, for de følte, de kunne stå inde for deres faglighed. Og så måtte de acceptere, hvis nogen misforstod deres metoder.

De gjorde sig de samme tanker som Deans mor om, at han ikke skulle udstilles. Omvendt skulle de voldsomme episoder også beskrives for at give seerne en forståelse for, hvorfor Dean skal bo alene, og hvordan personalet arbejder med ham.

– Hvis man skal kunne forstå tyngden af opgaven, er det nødvendigt at fortælle nogle ting, som etisk ikke kan fortælles. Vi kunne ikke vise scener i filmen, hvor han har det rigtig dårligt og er så psykisk syg, at han bliver grænseoverskridende.

Det ville udstille ham. Og omvendt er det svært at beskrive med ord, så det blev til antydningens kunst, siger Anne Engelbrecht Thomsen.

Hun er glad for, at det er lykkedes både at vise de svære episoder, som kræver stor, stor faglighed, og den gode udvikling, som Dean er inde i.

– Dean har et rigtig godt liv, og der er længere og længere tid imellem de psykiske udfald. Han er blevet meget bedre til at arbejde med håndtering af sine følelser, og de voldelige episoder er bragt væsentligt ned. Vi bruger stadig magtanvendelse, men den har ændret karakter. I begyndelsen lagde vi Dean på gulvet og fastholdt ham mod hans vilje. I dag er vi nået hen til, at han beder personalet fastholde ham, når han kan mærke, at han får det dårligt. Næste trin bliver, at personalet skal nøjes med at sidde ved siden af ham, så han mærker en tæt kropslig omsorg. Lykkes det, vil vi nedbringe magtanvendelsen til næsten ingenting, siger Anne Engelbrecht Thomsen.

– Et senere trin bliver at gøre ham klar til at håndtere et miljø, som ikke er så snært. Måske om et år eller to, er han klar, siger hun. ■

Læs anmeldelse af filmen på side 20.

FILM

Sender Dean-filmen til politikerne

Arbejdshæfte

Sammen med filmen om Dean har Socialpædagogerne og Region Hovedstaden i fællesskab udarbejdet et arbejdshæfte, som lægger op til debat om enkeltmandsprojekter. Interesserede kan læse mere om enkeltmandsprojektet på www.kortlink.dk/97hx

Socialpædagogernes formand bliver varm om hjertet af filmen, og vil have politikere, der klager over dyre pladser til udsatte grupper, til at se filmen

Af Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk

Socialpædagogernes formand Benny Andersen ønsker at alle politikere, der taler om, at der ikke er råd til det særlige sociale område, ser filmen 'Dean- enkeltmandsprojektet'.

– Den faglighed og de kompetencer, socialpædagogerne demonstrerer i filmen, kan ikke andet end at gøre en formand varm om hjertet og stolt over et fag, der på den måde kan skabe et helt andet liv for et menneske.

– Filmen burde få enhver politiker til at gøre op med sig selv, om det fortsat er rimeligt at tale om

tilbud, der er for dyre. Når vi ser, hvilke muligheder en socialpædagogisk indsats giver for Dean, så spørger jeg: Hvis det er for dyrt, hvor meget må et menneskes livsmuligheder da koste?

– Jeg har lovet mig selv, at hver gang jeg hører en kommunalpolitiker tale om de belastende udgifter på det specialiserede social område, så vil jeg sende filmen til ham eller hende. Den viser, at det virker, og det nytter.

– Filmen viser også, hvor stor betydning faglighed, etik og de nødvendige kvalifikationer har i vores arbejde. Den viser, hvor meget et godt arbejdsmiljø betyder for personalets udfoldelsesmuligheder, og hvor stor sammenhængen er mellem struktur, rammer og faglig kvalitet i socialpædagogisk arbejde. Det hænger sammen, og det skal tænkes sammen. Rønnegård og Region Hovedstaden er et godt eksempel på, at det gode resultat opnås, når enkeltmandsprojekter er en del af en større organisation, siger Benny Andersen. ■

UNDERSØGELSE

Lederne: En ny uddannelse, tak

En ny selvstændig socialpædagogisk uddannelse vil løfte den faglige standard – de nuværende nyuddannede mangler central viden på det specialiserede område, mener leder og mellemledere

Af Jens Nielsen, jni@sl.dk

De er unge, de er nyuddannede – og de ved på en række centrale områder for lidt om det specialiserede sociale område og de borger- og brugergrupper, det er befolket af.

Og selvom den specialiseringspraktik, der blev indført i 2007, har bedret situationen, ville det stadig langt være at foretrække med en selvstændig socialpædagogisk uddannelse.

Det mener langt størstedelen af 656 ledere og mellemledere i en undersøgelse, som Socialpædagogerne har gennemført.

Baggrunden for undersøgelsen er, at forbundet gennem en årrække har talt for oprettelsen af en selvstændig socialpædogo-

gisk uddannelse. Det skal gøre de nyuddannede i stand til at træde ind på de mest specialiserede arbejdspladser – og det kan de ikke i tilstrækkelig grad nu, påpeger lederne og mellemlederne i undersøgelsen.

Med den seneste reform af den pædagogiske uddannelse i 2007 blev der indført krav om en specialisering i den tredje og sidste praktikperiode. Og den nuværende uddannelse skal evalueres i løbet af de næste otte måneder – evalueringen ventes at være klar i februar 2012.

Men den specialiserede sociale viden skal accentueres yderligere, mener Socialpædagogerne, og arbejdet for at få en sådan uddannelse startede med en beslutning i hovedbestyrelsen i sommeren 2008.

Alt tyder i undersøgelsen på, at ledere og mellemledere synes, det er en god ide.

På det overordnede spørgsmål om, hvorvidt en selvstændig socialpædagogisk uddannelse vil løfte kvaliteten af det socialpædagogiske arbejde, svarer 88 procent, at de er helt eller overvejende enige. Det er endda 55 procent, der erklærer sig helt enige, og ledere og mellemledere er helt på linje i besvareelserne.

Og selv blandt de ledere og mellemledere, der synes, at specialiseringspraktikken er et fremskridt og har rustet de nyuddannede bedre, mener hele 86 procent, at en selvstændig socialpædagogisk uddannelse ville øge kvaliteten på det socialpædagogiske område endnu mere.

Styr på etik og relationer

Men hvorfor svarer lederne og mellemlederne så sådan? Hvad er det, de nyuddannede mangler, når de møder frem på første arbejdsdag på det specialiserede tilbud?

Her er der i undersøgelsen spurgt om de nyuddannedes kunnen på 13 forskellige områder: Har de 'de nødvendige kompetencer til at indgå i en professionel socialpædagogisk praksis', som det hedder i spørgsmålet:

På tre af de 13 områder scorer de nyuddannede fint – tre områder, der hører til de mere generelle kompetencer på uddannelsen:

De har styr på det etiske værdigrundlag, de er gode til relationsarbejde, og de er inde i arbejdet med observationer. Det mener mellem 55 og 60 procent af de adspurgte ledere og mellemledere.

På en række andre områder – for eksempel samarbejde med andre faggrupper og kommunikation med pårørende – er vurderingen mere spredt. Her er både positive og negative vurderinger, og en lang række af de adspurgte, der hverken hælder til den ene eller anden side.

Centrale mangler

Men især på tre områder vurderer lederne og mellemlederne, at de nyuddannede mangler kompetencer: Viden om de borgergrupper, der er i tilbuddet, viden om de lovmæssige rammer og viden om de diagnoser, brugerne

og borgerne i tilbuddet har. Altså tre områder, der er temmelig centrale i arbejdet med de udsatte borgere i de specialiserede tilbud.

Hårdest er dommen, når det handler om viden om diagnoser. Her mener kun hver syvende leder og mellemleder, at de nyuddannede er klædt godt nok på, mens hele 60 procent mener, at de ikke eller slet ikke har viden nok.

Når det gælder viden om den lovgivning, der gælder for arbejdet med den pågældende borgergruppe, er vurderingen lidt mildere, men det er kun hver femte leder og mellemleder, der finder de nyuddannedes viden tilstrækkelig, mens 46 procent finder den utilstrækkelig eller helt utilstrækkelig.

Når det handler om viden om de borgergrupper, arbejdet handler om, mener 38 procent, at de nyuddannede mangler viden.

Dårligt forberedt...

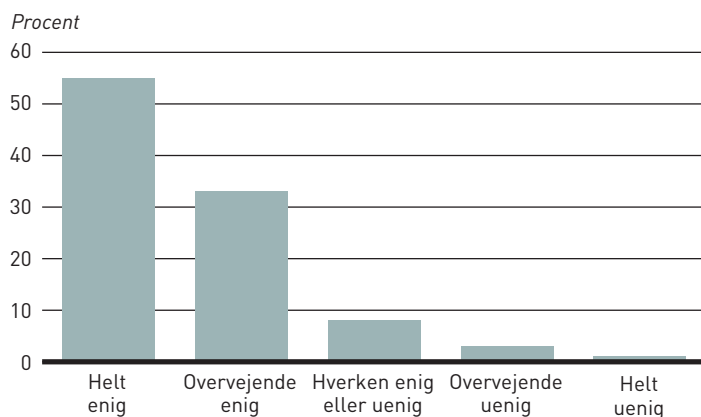
Som nævnt er der med den seneste reform af pædagoguddannelsen indført en specialiseringspraktik – og den får pæne skudsmål af de adspurgte:

71 procent af lederne og mellemlederne svarer, at de nyuddannede fra generalistuddannelsen, der har været i specialiseringspraktik, er bedre klædt på til at træde ind på det socialpædagogiske arbejdsmarked.

Men 43 procent mener, at uddannelserne til gengæld er for dårlige til at forberede de studerende på specialiseringspraktikken. Det er specielt lederne og mellemledere i dagbehandlingstilbud til børn og unge og i dagtilbud til voksne, der ikke synes, de studerende er klædt ordentligt på til praktikken. ■

Find hele undersøgelsen på sl.dk/undersogelser

En selvstændig socialpædagogisk uddannelse vil løfte kvaliteten af det socialpædagogiske arbejde

ANMELDELSE

Dean

– enkeltmandsprojektet

Filmen 'Dean – enkeltmandsprojektet' er instrueret af Jesper Lambæk og kan ses på Region Hovedstadens hjemmeside: www.kortlink.dk/97hw
Du kan læse mere om projektet på: www.kortlink.dk/97hx

Af Tine Maj Holm, arbejdsskadekonsulent, Socialpædagogerne

En kold vinteraften i januar måned 2011 hører jeg første gang om filmprojektet, der handler om et enkeltmandsprojekt på Botilbuddet Rønnegården, Region Hovedstaden. Idekvinden bag filmen, projektkonsulent Helle Bonde, fortæller mig, at regionen har bedt en filminstruktør om at dokumentere, hvordan personalet arbejder med den meget udadreagerende unge mand Dean, der kan være meget voldelig.

Formålet med filmen er at vise, hvordan de ansatte mestrer at have et godt psykisk arbejdsmiljø med få arbejdsulykker og lavt sygefravær samtidig med, at der sker en positiv udvikling for Dean. Opskriften på den succes er brug af socialpædagogiske metoder og praksis samt et godt samarbejde i personalegruppen. Et samarbejde, der er karakteriseret ved tillid, dialog og fokus på kerneopgaven.

I juni havde filmen 'Dean – et enkeltmandsprojekt' premiere.

Den nu 23-årige Dean har flere psykiatriske diagnoser, og når han bliver angst, er der risiko for, at han får en psykose og bliver voldelig. Rønnegårdens personale og ledelse har i de sidste par år arbejdet på, at Dean skal opleve mindre angst, og dermed opstår der færre konfrontationer med de ansatte. I filmen er det er i høj grad personalet, som er i fokus. Både når der bliver afholdt personalemøder og i de situationer, hvor filmen skildrer relationen mellem Dean og personalet, herunder nogle af de konflikter og dilemmaer som personalet skal forholde sig til.

Personalet har hele tiden fokus på de indtryk og oplevelser, som – antager jeg – skaber angst hos Dean. Hans bolig er for eksempel indrettet, så de passer til hans behov, blandt andet er der gjort meget ud af at lave en indretning, som han trives godt med. Resultatet viser sig tydeligt ved, at antallet af psykoser er faldet og dermed

også antallet af voldsepisoder og magtanvendelser.

Det sker stadig, at Dean får angst, men der er længere og længere tid imellem psykoserne. Når det sker, bliver Dean ført ind på badeværelset, som er indrettet sådan, at han kan få afreageret. Personalet står hele tiden udenfor og har en dialog med Dean om hans tilstand. I en konkret situation tilbyder en af medarbejderne Dean en fastholdelse for at hjælpe ham med at komme ud af psykosen. Denne handling er blot en af mange eksempler på, hvordan personalet viser deres respekt over for Dean og samtidig passer på sig selv. Ved indretningen af boligen er der således også taget hensyn til personalets tryghed og sikkerhed.

Et kollektivt ansvar

Når der har været en episode med Dean, hvor han har udvist en ikke acceptabel adfærd, bliver hændelsen drøftet på et personalemøde, hvor afdelingslederen også deltager. Episoden analyseres, og medarbejderne

De åbne dialoger i personalegruppen er vigtige både i forhold til Deans fortsatte positive udvikling, men i særdeleshed også i forhold til personalets tryghed og sikkerhed

kommer med bud på, hvad der kan være årsag til, at Dean bliver angst, og hvordan det kan undgås. Indimellem deltager en psykolog, som evaluerer Deans psykiske udvikling og giver feedback til personalet.

De åbne dialoger i personalegruppen er vigtige både i forhold til Deans fortsatte positive udvikling, men i særdeleshed også i forhold til personalets tryghed og sikkerhed. Denne systematiske måde at arbejde på i personalegruppen er med til at sikre et kollektivt ansvar i forhold til de medarbejdere, som er havnet i en konflikt. Det er efter min vurdering en vigtig pointe, når vi taler om psykisk arbejdsmiljø, at ingen i personalegruppen føler et personligt ansvar, når det går galt, men oplevelsen deles af hele gruppen. Dermed indgår oplevelsen som en del af en læringsproces i forhold til den fremtidige indsats overfor Dean.

Filmen er en flot episk fremstilling af en socialpædagogisk arbejdsplads, hvor personalet stiller sig til skue på både godt og ondt. For mig er

den 'spot on' i forhold til hvad den socialpædagogiske indsats går ud på. Derudover illustrerer filmen også vigtigheden af, hele tiden at have dialog om den socialpædagogiske metode og praksis. Praksis og metode er ikke konstant, men udvikles i takt med, at den unge ændrer adfærd. Og ikke mindst giver filmen et billede af et personale, som har en fælles opgave, der bliver løst med samarbejde, tillid og respekt for hinandens kompetencer.

Filmen viser, at grundlaget for et godt lærings- og arbejdsmiljø er en personalegruppe, der tør tale åbent om dilemmaer og konflikter, dele hinandens erfaringer og have tillid til hinanden. Desuden skal der også være en ledelse, som bakker sit personale op.

'Dean – enkeltmandsprojektet' er i den grad lykkedes, og jeg håber, at filmen kan danne grundlag for debatter på flere niveauer: Konkret ude på arbejdspladserne, i forvaltningerne og på det politiske niveau i kommuner og regioner. ■

NOTER

Fattigdommen stiger

Flere og flere mennesker i Danmark lever i fattigdom, og der er nu 346.000 fattige personer. Når man fraregner studerende, så er tallet 234.000 personer, og det er en stigning på 62.000 personer siden 2002. Det er Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE), der har bragt fattigdomstallene. Chefanalytiker bag tallene, Jonas Schytz Juul, siger: 'Det er en meget bekymrende udvikling, at fattigdommen i Danmark stiger år efter år. Den udgør således et større og større samfundsproblem, og sådan har det desværre været igennem de seneste mange år'. I 2001 var Danmark det land i Europa, der havde den laveste andel af fattige, i dag ligger vi på en 11. plads

Imp

Evaluering af pædagoguddannelsen på vej

Er pædagoguddannelsen aktuell og relevant i forhold til arbejdsmarkedets behov? Er intentionerne med den nye pædagoguddannelse fra 2006 opfyldt? Hvordan er forholdet mellem teori og praksis? Sådan lyder nogle af de spørgsmål, der skal findes svar på i en evaluering af pædagoguddannelsen. I løbet af sommeren bliver evalueringen sendt i udbud, og evalueringen forventes at være færdig omkring februar 2012. Socialpædagogerne er repræsenteret i en følgegruppe, der har været med til at stille krav til evalueringen. 'Og for os har det været meget vigtigt at få undersøgt om, indholdet af uddannelsen matcher kravene på de socialpædagogiske arbejdspladser. Der er jo sket store forandringer i både lovgivning og samfundsudviklingen, og de udfordringer bør imødekommes i uddannelsen', siger næstformand Marie Sonne.

mrk

Siger nej til vold

Vold kan ikke accepteres. Det er parolen for de ansatte på Odense Kommunes botilbud. Når en beboer slår, sparker, truer eller på anden måde krænker en medarbejder, skal det indberettes. Noget tyder på, at den skærpede opmærksomhed på vold har haft en effekt, for på et år er antallet af indberetninger steget med 32 procent. Bjarne Møller, der står i spidsen for Socialministeriets projekt 'Vold som udtryksform' siger til Fyens Stiftstidende, at Odense Kommune er et godt eksempel for andre kommuner: 'Der er et stort mørketal, vi ikke kender til. Mange arbejdspladser har tradition for ikke at indberette vold, og nogle medarbejdere skjuler det. Og det er helt hen i vejret, for medarbejdere knækker'.

Imp

Gadeplansarbejdere på skolebænken

Gadeplansarbejdere kan for første gang sætte sig på skolebænken og få en undervisning, der er skræddersyet til deres område. Integrationsministeriet og professionshøjskolen Metropol starter hold til oktober i både København og Fredericia. Børne- og ungekoordinator i Folehaven i København, Michael Collins, der bliver en af underviserne, siger til Berlingske, at uddannelsen skal give gadeplansarbejderne en ordentlig forståelse for, hvordan de offentlige systemer hænger sammen: 'Mange gadeplansarbejdere stoler ikke rigtig på det offentlige system og har ikke viden nok om, hvordan de bruger samarbejdspartnere som SSP og politi. Men som gadeplansarbejder skal man være brobygger og stå i midten mellem de unge og det offentlige', siger han.

Imp

fagbladet på facebook

FAGBLADET

SOCIAL
PÆDAGOGEN

Facebook-gruppen 'Fagbladet Socialpædagogogen' er et rum til faglig refleksion og dialog. Der er mere end 2.900 deltagere. Vi har plukket i indlæggene – nogle er forkortet og redigeret.

Læs mere – og send selv bidrag – på Facebook-gruppen, som du finder via www.sl.dk/facebook

Redigeret af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Hvad skal Socialpædagogerne sige om tvangsbehandling?

VÆGGEN 25. JUNI

Lars Bjarne Pedersen I sager om udviklingshæmmede, der lider i et smertehelvede, er tvang er det forkerte ord. Det handler mere om medfølelse, indleven og at påtage sig nødvendigt ansvar. Som jeg ser det er problemet, at samfundet ikke kan 'ikke handle' – det ville være omsorgsvigt. Omsorgspligten tilskriver, at vi handler, når vi ser et menneske lide. Angsten for tvangsbehandling og tidligere tiders behandlingsetik må ikke forhindre, at vi hjælper mennesker i nød.

Opholdsstedet Herkules – hvad mener du?

DEBATFORUM 27. JUNI

Irene Weiss Måske skal der i kommunerne ansættes folk, som har en særlig uddannelse til at føre tilsyn med opholdssteder og andre anbringelsessteder, og som ikke laver andet. Der bør også holdes et skarpt øje med, hvad pengene går til, og hvilken indgangsvinkel og pædagogik der føres. Sagsbehandlerne har meget travlt og mange sager, de skal følge op på, så måske er det ikke underligt at sådan noget kan ske.

DEBATFORUM 27. JUNI

Lotte Mo Sørensen Ja præcis, men så må der ansættes folk til disse specielle opgaver, så det netop ikke sker... Vågn op kommuner.

Sæt spot på pædagoger med PTSD

VÆGGEN 25. JUNI

Dorthe Pedersen Har i aftes set, at veteraner dels lettere vil få anerkendt og dels få tilkendt større erstatning i forhold til deres PTSD. Dette har de erhvervet i samfundets tjeneste – det har vi i vort socialpædagogiske arbejde også – men der er ingen synlighed omkring os. Socialpædagogerne: Vi mangler jer til at kæmpe vores sag, og i det hele taget få lidt spotlight på denne dybt invaliderende lidelse, der følger os resten af vores liv.

VÆGGEN 26. JUNI

Jens Nielsen, Socialpædagogen Allerede for otte år siden beskrev vi i bladet en sag, hvor en socialpædagog havde fået diagnosen PTSD – og fået det anerkendt som en arbejdsskade. Find artiklen 'Psyisk sygdom

af overlevelsestur' på www.socialpaedagogen.dk. Og fra 2005 blev PTSD optaget på listen over erhvervs-sygdomme. Men der er vist lang vej igen...

Udviklingshæmmede, it og NemID

DEBATFORUM JUNI

Maria Rørbæk på vegne af anonym Da NemID blev indført i Danmark, så vi det i vores bofællesskab som ganske naturligt, at vores beboere også skulle have NemID. Vi hjælper beboerne med økonomien ved at have adgang til deres respektive netbanker og overfører penge, betaler regninger, laver budgetkontoer og ordner e-boks. Vi er nu kommet i tvivl om det strider imod lovgivningen, da NemID er meget personligt. Er der nogen, der har bud på om det er lovligt / ulovligt – og hvad der skal til?

Er det i orden med kage og karrysild?

DEBATFORUM 27. JUNI

Maria Rørbæk, Socialpædagogen Er det i orden at servere kage og karrysild på et beskæftigelsestilbud for voksne udviklingshæmmede, når en af brugerne risikerer at få sukkersyge, hvis ikke hun taber sig? Og er det omvendt i orden at sætte restriktioner, så alle maks. må få ét stykke kage – også de slanke?

DEBATFORUM 27. JUNI

Lotte Mo Sørensen Den bruger er der vel hånd om i forhold til en kostplan. Hvis ja, så er det i orden, at de andre får. Hvis nej, så er der en pædagogisk opgave forude. Og nej, der bør ikke være restriktioner.

Bør Eva fortælle om graviditeten til jobsamtalen?

DEBATFORUM 23. JUNI

Joakim Mandrup Hvad der er rigtigt og forkert findes der i mine øjne ikke et svar på. Det er vigtigt at være ærlig. Det er dog også vigtigt, at ens ærlighed ikke skader nogen eller en selv. At sige til en jobsamtale, at man er gravid kan gøre, at man måske ikke får jobbet... Det kan også skade de unge eller børn, man skal arbejde med at få for mange skift.

I sommerferien sætter redaktionen ikke gang i Facebook-debatter. Vi er klar med nye dilemmaer i august.

HOVEDBESTYRELSEN

Mange roller til TR'erne

Hvad skal TR'erne kunne og mene? Sådan lyder en ultrakorte version af dagsordenen for Hovedbestyrelsens debat om 'Fremtidens TR-arbejde'

Af Jens Nielsen, jni@sl.dk

Hovedbestyrelsens TR-udvalg havde med afsæt i LO's store TR-undersøgelsen udpeget tre punkter, hvor Socialpædagogernes tillidsfolk står over for særlige udfordringer, og på sit møde i juni havde HB en temadebat med den manende overskrift 'Fremtidens TR-arbejde' – ud fra de tre punkter, TR-ydvalget havde peget på:

Hvordan er TR'ernes muligheder for at udvikle deres kompetencer – både som TR'er og som socialpædagoger? Hvilken rolle skal TR'erne spille som organisatorer på arbejdspladserne? Og hvad er TR'ernes rolle som talerør for organisationens politiske budskaber?

Målet med debatten var ikke nagelfaste beslutninger, men at få nogle strategiske pejlemærker for de kommende års TR-indsats i TR-udvalget, kredsen og forbundet som helhed.

God basis

Der var bred enighed om, at TR'erne får en god basisuddannelse. Men der skal sikres løbende støtte og kontakt via kredse, FTR'erne og netværkene, lød et bud.

Særligt i forbindelse med de verserende nedskæringer kommer TR'erne under meget stort pres, og det skal de klædes på til at håndtere – både for at kunne sig til og være en forpost i forbindelse med forhandlingerne, men også for at kunne sige fra og ikke påtage sig for

stort et ansvar i forbindelse med konkrete nedskæringer. Det kunne være et emne for kommende temadage på lokalt plan, var forslaget.

På det pædagogiske område føler mange sig sat tilbage, og det er vigtigt at det bliver gjort klart i vilkårsaftalerne, at den pædagogiske udvikling også skal passes. Men det handler også om at tale om, at TR'erne får andre kompetencer – kompetencer, der måske er en af årsagerne til, at halvdelen af alle socialpædagogiske ledere selv er tidligere TR'er.

Ord og argumenter

Hvis TR'erne skal blive et endnu større aktiv i organiseringen af kollegerne på de enkelte arbejdspladser, skal det indtænkes i basisuddannelsen – enten som et selvstændigt modul eller som noget, der gennemstrømmer hele forløbet, lød buddet fra to andre grupper.

Og hvis berøringsangsten over for de konflikter, organiseringsarbejdet kan udløse, skal overvindes, ja, så skal der være hel vished om, hvordan man håndterer de konflikter. Og det skal blandt andet ske ved at styrke TR'ernes argumenter: De skal kunne sætte præcise ord på, hvad det betyder ikke at være medlem – de skal kunne stave fordelene, lød buddene fra de to grupper.

TR'erne skal 'gå på tre ben': De skal være pædagogfaglige, fagpolitiske – og de skal være socialpolitiske. Men de skal ikke partipolitiske, lød det, når det handlede om TR'eren som politisk budbringer. Men det er vigtigt at temasætte holdninger og fra styrke rollen som socialpolitisk aktør helt fra basisuddannelsen og siden sørge for, at TR'erne er klædt på med socialpolitiske argumenter. De er jo forbundets repræsentant på arbejdspladsen, lød det. ■

NYT FRA HOVEDBESTYRELSEN

Stramt oplæg til 2012-budget

'Det er svært, det vi skal i gang med, men det er ikke uoverkommeligt, og vi gør ikke os selv nogen tjeneste ved at udskyde indsatsen.' Sådan sagde forbundskasserer Kaj Skov Frederiksen, der han samlede op bemærkningerne i debatten om rammerne for forbundets budget i 2012. Det endelige budget vedtages til efteråret, men på sit møde i juni godkendte HB de rammer, det skal lægges indenfor. Og baggrunden er faldende indtægter. Salget af jobannoncer i nærværende blad er faldet dramatisk, og det har over de sidste år kostet millioner, og det afspejler et socialpædagogisk arbejdsmarked, hvor der er færre stillinger: Faldet fra 2010 til 2012 anslås til at være på 1.100 stillinger, og det betyder færre arbejdspladser og færre medlemmer. Og samtidig er det små årgange, der kommer ud af uddannelsesstederne, og det betyder optag af færre dimittender. Alt i alt betyder det, sagde Kaj Skov Frederiksen, at der næste år skal findes besparelser i forbundshuset på 9,6 millioner og 3,8 millioner fordelt på de ti kredse i forhold til 2011-budgettet.

jni

Ok til OK- forløbet

Det blev ikke nogen prangende overenskomstaftale tidligere på året – det muligens kunst, har forbundsformand Benny Andersen kaldt den adskillige gange. Og det endte da også med en uentusiastisk lav stemmeprocent, da forbundets medlemmer godkendte aftalen. Og netop den lave stemmeprocent var et af fokuspunkterne, da Hovedbestyrelsen på sit juni-møde evaluerede OK-forløbet. Selvom det økonomisk pauvre resultat i sig selv nok har trukket den forkerte vej, efterlyste flere HB-medlemmer en målrettet indsats for at få hæve stemmeprocenten, og der blev peget på, at man kunne bruge menige medlemmer som konsulenter på afstemningsmateriale, at TR'erne skal være centrale omdrejningspunkter i afstemningsprocessen. Og så skal der være endnu mere vægt på den demokratiske proces og på dialog med medlemmerne fra start til slut, lød det.

jni

Ny arbejdsmarkedspolitik – hvorfor?

'Når man kan investere i bankpakker, så kan man også investere i menneskepakker'. Sådan sagde LO's næstformand Lizette Riisgaard, da hun indledte Hovedbestyrelsens temadebat om en ny arbejdsmarkedspolitik dagsorden. Hun redegjorde for LO's tilgang til en samlet strategi for området, og billedet med 'pakkerne' brugte hun til at vise, at det i høj er et fælles anliggende for hele samfundet at få arbejdsmarkedet til at hænge sammen og fungere. Efterfølgende debatterede HB Forretningsudvalgets oplæg til forbundets egen strategi. Papiret peger på behovet for en aktiv arbejdsmarkedspolitik, der mere direkte og effektivt kan gavne såvel arbejdspladserne og de ledige. I debatten blev der peget på indsatsen for dimittenderne som afgørende, på den kattepine, det socialpædagogiske område kan komme i, hvis det i stort omfang ender som et deltiderhverv, og endelig blev der sat spot på sammenhængen med arbejdsmiljø-arbejdet. Herefter vedtog HB det oplægget.

jni

SOCIALPOLITIK

Socialminister ønsker flere tvangsadoptioner

Der sker ikke flere tvangsadoptioner, selv om reglerne er lempet. Men det skal ændres, mener socialministeren

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Flere udsatte børn skal have en adoptivmor i stedet for en plejemor. Det mener socialministeren, der er utilfreds med, at kommunerne ikke har gennemført flere tvangsadoptioner.

I 2009 blev reglerne for tvangsadoption ellers lempet, så man nu kan tvangsbortadoptere børn under 1 år og børn, der har været anbragt i mindst 3 år, hvis forældrene er varigt uden forældreevne. Men regelændringen har ikke medført flere tvangsadoptioner. Det viser en ny opgørelse fra Ankestyrelsen.

På baggrund af en række interviews med fagchefer, teamledere og sagsbehandlere i syv kommuner, konkluderer An-

kestyrelsen, at der er flere barrierer for tvangsadoption. Selv om kommunerne godt kender de nye regler for bortadoption, synes de, at reglerne er svære at bruge i praksis:

'Det er kommunernes opfattelse, at det trods meget dårlige forældre er vanskeligt udtømmende at dokumentere, at forældrene aldrig bliver i stand til at varetage omsorgen for barnet. Kommunerne mener desuden, at det er svært at vurdere, hvornår samværet mellem barn og forældre er negativt nok til, at en adoption kan iværksættes. De fleste kommuner mener, at et samvær ofte bidrager med noget positivt for barnet. Mange kommuner er derfor af den opfattelse, at så snart, der er et samvær mellem barnet og forældre, så vil adoption ikke være en mulighed,' står der i rapporten.

Familieplejere vil næppe adoptere

Ifølge kommunerne er den største barriere for tvangsadoption af børn, der har været anbragt i

mere end tre år, at kommunerne ikke vurderer, at familieplejerne ønsker at adoptere.

'Dette perspektiv medfører, at kommunerne ikke finder bestemmelsen oplagt, da adoption så vil medføre et skifte for barnet, der findes uhensigtsmæssig, hvis der er skabt relationer og tilknytning i anbringelsen hos den pågældende plejefamilie, konkluderer rapporten.

På baggrund af Ankestyrelsens undersøgelse ønsker socialministeren nu at gennemgå reglerne med henblik på at få kommunerne til at gennemføre flere bortadoptioner. I en pressemeddelelse siger hun:

– Det er dybt tragisk for de børn, hvor det var oplagt med en adoption på grund af for eksempel åbenlyst manglende forældreevne, men som ikke bliver adopteret. De må i stedet leve hele deres opvækst i en anbringelse med den usikkerhed og de sammenbrud, der desværre tit er forbundet med det. Vi ved fra forskningen, at adopterede børn klarer sig bedre end anbragte børn. Det er derfor nødvendigt at se på mulighederne for at anvende tvangsbortadoption mere. ■

Læs rapporten 'Adoption uden samtykke' på kortlink.dk/97hp

KONTINGENTSATSER PR. 1. JANUAR 2011

Fuldtid i forbund og a-kasse: 920 kr. om måneden
Se alle satser på www.sl.dk/kontingent

Landsmøde og konference for familieplejerne

29.-30. september 2011 på Severin Kursuscenter i Middelfart

Konferencen sætter fokus på familieplejernes egne børn og plejebarnets relation til plejefamilien børn – om relationerne mellem børnene indbyrdes og mellem børn og voksne

Tilmeldingsfrist: 29. juli 2011

Yderligere oplysninger og tilmelding: www.sl.dk/familiepleje

ARBEJDSLØSE BOLIGEJERE

Kun a-kassen kan hjælpe

f:nyt Borgere med ejerbolig skal ikke regne med at kunne få kontanthjælp, hvis de mister deres arbejde. Det er kun dagpenge fra a-kassen, der udbetales uden hensyn til ægtefællens indtægt eller andre privatøkonomiske forhold

Af Kurt Ladefoged, fnyt@sl.dk

Hvis man er blandt de 165.000 boligejere, som ikke er medlem af en a-kasse, kan man blive tvunget til at belåne friværdien eller sælge huset.

Det fremgår af en analyse, som Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) har foretaget

for nylig. Den viser, at omkring 300.000 danskere i arbejde hverken kan få kontanthjælp eller dagpenge, hvis de mister deres arbejde. Det svarer til hver syvende beskæftigede. Og ser man specifikt på boligejerne, så er sagen endnu mere alvorlig. Her er det hele 87 procent, der vil stå uden mulighed for at få hjælp fra det offentlige.

På A-kassernes Samvirkes hjemmeside fremgår det, at AK-Samvirkes direktør, Verner Sand Kirk, tidlegere har advaret mod den udbredte opfattelse, at man blot kan gå ned på kommunen og få kontanthjælp, hvis man bliver ledig.

– Boligejerne er specielt udsatte, fordi de månedlige udgifter til huset eller lejligheden ofte udgør en betragtelig del af de faste udgifter. Når man så mister sit arbejde, skal man være fattigere end en kirkerotte,

før man kan få kontanthjælp, siger Verner Sand Kirk.

– Det betyder, at man skal bruge de penge, man eventuelt har i banken, sælge bilen og belåne eller sælge boligen. Hvis ens ægtefælle har et arbejde kan man heller ikke få kontanthjælp, så det kommer til at gøre økonomisk ondt på rigtig mange, hvis de bliver ledige, tilføjer Verner Sand Kirk.

Socialpædagogernes a-kasse kan hjælpe

Desværre bliver også et stigende antal socialpædagoger ledige i disse år, og mange af dem vil komme til at stå i samme situation, hvis de ikke er medlem af en a-kasse.

Derfor kan lederen af Socialpædagogernes a-kasse, Palle Hansen, helt tilslutte sig advarslen fra direktør Verner Sand Kirk. Og han gør opmærksom

på, at medlemmerne som en del af medlemskabet af Socialpædagogerne også tilbydes en af landets bedste a-kasser:

– Vi er kendt for en god medlemservice og leverer kvalificeret vejledning om jobmuligheder på hele det pædagogiske område. Når uvildige instanser spørger medlemmerne i forskellige a-kasser, så kommer Socialpædagogernes a-kasse ud som en a-kasse, der ligger i top på medlemstilfredshed og medlemservice, siger Palle Hansen og tilføjer:

– Og hvad prisen angår ligger vi oven i købet i den billige ende. Der er derfor også på dette område al mulig grund til at anbefale sine kolleger et medlemskab i Socialpædagogerne og i vores a-kasse. ■

Læs mere om undersøgelsen via <http://kortlink.dk/97mf>

LIGESTILLING

Jo flere kvinder i et fag – jo lavere løn

f:nyt Kvindefag er lavtlønsfag. Der er en klar og tydelig sammenhæng mellem gennemsnitsløn og andelen af kvinder. Og der er tale om betydelige lønforskelle, viser ny rapport fra SFI

Af Kurt Ladefoged, fnyt@sl.dk

Det er almindelig kendt, at kvinder får mindre i løn – også når der tages højde for eksempelvis uddannelse og erhvervs erfaring. I en

ny undersøgelse fastslår SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd nu, at der er en stærk sammenhæng mellem andelen af kvinder i et fag og aflønningen i faget.

Det har både betydning for lønnen, at lønmodtageren er en kvinde, og at hun arbejder i et kvindefag. Men andelen af kvinder i et fag betyder mere for den ansattes løn end lønmodtagerens køn. Derfor rammes mændene i kvindefagene også af den lavere løn.

Undersøgelsen viser, at lønnen bliver reduceret med cirka ni procent, hvis man er kvinde, men lønnen bliver reduceret

med cirka 14 procent, hvis man er ansat i et kvindefag.

Undersøgelsen bygger på de data, der også blev brugt i forbindelse med Lønkommissionens rapport, og den er bestilt og finansieret af BUPL.

Undersøgelsen gennemgår flere hypoteser om årsagen til de lavere kvindelønninger – for eksempel påpegede den norske lønkommission, at årsagen kan være det offentlige købermonopol af kvindefagernes arbejdskraft og dermed mulighed for at presse lønnen. Den norske lønkommission kom med en anbefaling af et 'ligelønsløft' for kvindefag i den offentlige sektor.

En anden hypotese er, at det kollektive aftalesystem i den offentlige sektor herhjemme modvirker ligeløn mellem mænd og kvinder. Argumentet er, at den måde de offentlige forhandlinger foregår på, gør det vanskeligt at ændre på lønrelationerne indbyrdes mellem de forskellige faggrupper.

De lønrelationer, der var mellem faggrupperne for årtier siden, reproducerer så at sige sig selv fra gang til gang. ■

Læs resumé af SFI-undersøgelsen og download rapporten via www.kortlink.dk/97mh

SOCIALPÆDAGOGERNE I MEDIERNE

Aldersdiskriminering skal stoppes

DR 27. juni

EU har i en dom afsagt, at Danmark hidtil har ført aldersdiskriminerende adfærd, når ældre medarbejdere ikke får deres fratrædelsesgodtgørelse ved fyring – under henvisning til, at de er tæt på pensionering. Men med EU-dommen i hånden har Socialpædagogernes Landsforbund som første fagforening i Danmark ført og vundet nogle sager for en række ældre medlemmer. Forbundsformand Benny Andersen siger til Radiavisen, at loven bør laves om, så ældre medarbejdere beskyttes og så man ikke behøver at føre de her sager, men kan være sikre på, at der ikke finder aldersdiskrimination sted. Forbundet regner med at føre – og vinde – ca 50 sager for ældre medlemmer.

Flere får slag og tæsk, når de er på job

Metroxpress 29. juni

Dobbelt så mange danskere bliver hvert år overfaldet, mens de passer deres arbejde, viser den seneste undersøgelse fra det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø. Det er især offentligt ansatte som betjente, pædagoger og lærere, der har grund til at kigge sig ekstra over skulderen, når de arbejder. Både hos sygeplejerskerne og socialpædagogerne får nedskæringer og mindre personale til flere opgaver en del af skylden for volden.

Hver fjerde pædagog havde i 2010 været udsat for vold. I det fag vil der altid være fare for, at udviklingshæmmede og psykisk syge bliver voldelige. Men kommunerne sætter sikkerheden for socialpædagogerne på spil, når de forsøger at spare penge ved at skære på personalet, mener Vibeke Greve Kristensen, der er leder af afdelingen for arbejdsskader hos Socialpædagogerne.

Det er ikke socialpædagogik på Herkules

DK-Nyt og Altinget 27. juni

DR har sendt en dokumentarudsendelse 'Isolation, straf og ydmygelse' om opholdsstedet Herkules' metoder over for meget udsatte unge. Socialpædagogerne tager afstand fra de konkrete metoder, der blev vist: 'Der skal ikke herske nogen som helst tvil

om, at de barske metoder, vi har set i udsendelsen, ikke er acceptable. De her drenge og piger skal naturligvis have sat grænser og opleve konsekvens, men skal mødes med tillid og respekt. Ikke med trustler og ydmygelser. Det vi så, handlede ikke om god socialpædagogik,' siger Socialpædagogernes formand Benny Andersen. Dokumentaren handlede om konkrete metoder over for meget udsatte unge. Metoder, der blandt andet rummer elementer af straf og ydmygelser af de unge. De metoder, vi har set i udsendelsen, er slet slet ikke i orden. Og de er heldigvis ikke generelle for det her arbejdsområde. Det er meget vanskeligt at arbejde med disse unge, og derfor også vigtigt, at der uden ophør er fokus på etikken i arbejdet og fagligheden.

Flere slår alarm

BT 27. juni

Brønderslev-børnenes skæbne kommer til at få betydning for utallige danske børn. Den mest positive nyhed er, at langt flere end tidligere slår alarm overfor de sociale myndigheder, når der er mistanke om, at et barn har brug for hjælp. Dermed vil mange sager sandsynligvis blive opdaget langt tidligere, end det var tilfældet i Brønderslev. Mona Meelberg mener, at tvangsfjernelser skal overgå fra kommunerne til staten, så en kommunes dårlige økonomi ikke bliver et parameter, når man overvejer at tvangsfjerne et barn. Formanden for Socialpædagogernes Landsforbund, Benny Andersen, udtalte bekymret i maj: 'Faldet i anbringelser er så markant og drastisk, at det kun kan skyldes, at kommunerne er pressede og derfor vælger billigere løsninger. Den kommunale pengekasse er så tom, så jeg er bekymret for, om man gør det, man ved, man burde gøre.'

Vrøvl at der anbringes for mange børn

DK-Nyt og Altinget 23. juni

Brønderslevsagen har medført en debat om kommunernes håndtering af de tunge børnesager. En udløber af debatten har været påstande om, at det faktum, at kommunerne begår mange fejl i anbringelsessagerne betyder, at der bliver anbragt for mange børn.

'Det er noget værre vås, som ingen hold har i virkeligheden. Tværtimod viser alle tal, at der anbringes færre børn end nogensinde lige nu. Så vi opfordrer til, at vi i stedet fokuserer på de børn, det hele handler om,' siger Socialpædagogernes formand Benny Andersen.

Socialpædagogerne: Analyse af det sociale ankesystem er symbolpolitik

DK-Nyt, Altinget, Avisen.dk 16. juni

Antallet af sager er steget, afgørelserne baseres på skøn, systemet er dyrt og derfor mener KL det bør stækkes. Men det holder ikke, mener Socialpædagogerne. KL og Finansministeriets analyse af det sociale ankesystem har været ventet, fordi KL og regeringen har brugt den til under økonomiaftalen at foreslå en alvorlig svækkelse af ankesystemet. 'Det holder ikke. Analysen leverer ganske enkelt ikke data, der kan forsvare en ændring af retsprincipperne i Serviceloven, sådan som KL lægger op til. Det her er symbolpolitik og handler om, hvorvidt KL og regeringen vil ændre på principperne i vores stærke sociallov,' siger Socialpædagogernes formand Benny Andersen.

Socialpædagogerne kritiserer analysen bag KL-aftale

Altinget.dk 16. juni

Antallet af klagesager i de sociale nævn og ved Ankestyrelsen er steget, viser en analyse af det sociale ankesystem. Desuden kritiserer KL's formand Jan Trøjborg (S), at ankesystemet er udgiftsdrivende, og at deres afgørelser er baseret på socialfaglige skøn i stedet for fortolkninger af loven. Derfor bør ankesystemet stækkes. Den analyse deler man dog ikke hos Socialpædagogernes formand, Benny Andersen. Han mener i stedet, at KL og regeringen har brugt den til at foreslå en svækkelse af ankesystemet under økonomiaftalen. 'Det holder ikke. Analysen leverer ganske enkelt ikke data, der kan forsvare en ændring af retsprincipperne i serviceloven, sådan som KL lægger op til. Det her er symbolpolitik og handler om, hvorvidt KL og regeringen vil ændre på principperne i vores stærke sociallov,' siger han i en pressemeldelse.

Benny Andersen mener, at politikerne i KL og regeringen har italesat behovet for at justere klagemulighederne for landets udsatte borgere med den begrundelse, at klagesagerne er udgiftsdrivende. 'Til det kan vi bare sige, at klager jo handler om mennesker, der med nogen sandsynlighed ikke har fået den kompenserende behandling, de har krav på ifølge serviceloven. Krumtappen i serviceloven er jo netop, at der skal gennemføres en konkret individuel vurdering for hver enkelt borger. Derfor er jeg også glad for, at ministeren indtil nu har skåret igennem og præciseret, at kommunerne skal lade deres sagsbehandling bero på en individuel vurdering, som serviceloven foreskriver,' siger han.

Læger vil tvinge demente på sygehuset

Ritzau, Kristeligt Dagblad og flere andre medier 9. juni

Modvillige demente og udviklingshæmmede skal tvinges til livsnødvendig behandling, mener flere organisationer. Hvis en dement har et ubehandlet sår, kan det udvikle sig til koldbrand. Lider en udviklingshæmmede af kronisk diarré, kan det være tegn på kræft. Men hvis patienterne modsætter sig behandling, har lægen kun ét valg: at lade stå til eller bryde loven. Også selvom patienten ikke forstår, hvad vedkommende siger nej til.

Det vil en række sundheds- og handicaporganisationer nu have ændret, skriver Kristeligt Dagblad. Den danske sundhedslov anerkender, at nogle udviklingshæmmede, demente og andre handicappede ikke forstår, hvad en behandling går ud på. Derfor kan pårørende i stedet sige ja til behandlingen. Men hvis den pågældende modsætter sig, må behandlingen droppes. Og det kan i yderste konsekvens koste menneskeliv. Lægeforeningen har derfor sammen med fagforbundet FOA, Alzheimerforeningen, Socialpædagogernes Landsforbund og Landsforeningen for udviklingshæmmede og pårørende (LEV) bedt indenrigs- og sundhedsminister Bertel Haarder (V) om et møde.

Redaktionen er afsluttet onsdag den 29. juni 2011. Se flere presseklip på www.sl.dk/slmedierne

KREDSNYT & KALENDER

LILLEBÆLT

Sommerferieåbningstider

Mandag, tirsdag og onsdag fra kl. 09.30 til 12.30.

MIDTSJÆLLAND

Rejse til Budapest for seniorerne i kreds Midtsjælland, Storkøbenhavn og Storstrøm

28. august – 4. september

Fællesrejse for seniorer fra BUPL og Socialpædagogerne til Budapest. Pris pr. person i delt dobbeltværelse 4.775 kr. Tillæg for eneværelse 850 kr. Pladserne fordeles efter først til mølle-princippet. Henvendelse til: Klingenberg, Priorgade 3, 4200 Slagelse, info@klingenberg-rejser.dk

NORDJYLLAND

Sommerudflugten 2011

27. august kl. 9.30

Kl. 9.20 mødes vi med bussen på Viren 14, 9310 Vodskov. Vi skal i år opleve Fisketrappen i Bindeslev, Hirtshals Fyr og Ørnereservatet med opvisning. Efter endt rundtur samles vi ved grillen i Hammer Bakker, hvor Socialpædagogerne er vært ved grillmad. Øl, vin og vand kan købes. Husk selv at medbringe frokost og drikkevarer. For yderligere detaljer tjek vores hjemmeside www.sl.dk/nordjylland. Tilmelding senest den 11. august. Prisen er 125 kr. for voksne og 50 kr. for børn (fra 4-12 år). Skriftlig tilmelding til Socialpædagogerne Nordjylland, Skansevej 90B, 9400 Nørresundby. Husk at opgive navn, adresse, tlf.nr. og antal voksne og børn. Tilmeldingen sker efter først til mølle-princippet og er bindende! Ved udeblivelse fremsendes regning.

Gratis sms-service

Nu kan du få tilsendt gratis sms-beskeder på din mobiltelefon. Socialpædagogerne Nordjylland vil fra april sende korte meddelelser ud med aktuelle serviceoplysninger. Det eneste du skal gøre er at tilmelde dig på nordjylland@sl.dk, eller send en sms til 1272 med teksten 'sl nord'. Oplys dit navn, cpr.nr., mobilnr. og evt e-mail.

NORDSJÆLLAND

Sommeråbningstider

Tirsdag, onsdag, torsdag og fredag fra kl. 09.00 – 12.00, i uge 28 til 32 (begge uger inkl.) er der åbent for telefoniske og personlige henvendelser. Der kan laves aftaler om personlige møder uden for åbningstiden.

STORKØBENHAVN

Temadag om jobsamtalen

20. september kl. 9.00 – 12.00

Hejrevej 43, 2400 København NV. Formålet med temadagen er at blive klædt bedre på til at gennemføre en jobsamtale. Målgruppen er medlemmer af Socialpædagogerne, som har været til en jobsamtale, og som synes, at den kunne have været bedre. Hvad kan du som jobansøger, hvad enten du er opsagt, i jobskifte eller ledig, gøre for at forberede dig til en jobsamtale og hvordan kan du være med til at jobsamtalen får et positivt udbytte. Der vil på temadagen være gruppearbejde, hvorfor det er en forudsætning, at du er indstillet på at arbejde med jobsamtalen i praksis. Tilmelding senest den 14. september på email nj@sl.dk efter først til mølle princippet. Der kan maksimalt være 20 deltagere.

Seniorsektionen

Velkommen til seniorsektionen: Hvis du er 55 år eller derover kan du tilmelde dig seniorsektionen på mail: seniorerne@yahoo.dk / tlf: 24891061.

STORSTRØM

Cafémøder for familieplejere i Guldborgsund

Andet halvår 2011

Kæpgårdsvej 2 C, 4840 Nr. Alslev. Første tirsdag i hver måned, kl. 9.30 – 12.30. Kom og vær med, der er ingen tilmelding og vi skifter mellem planlagte og åbne dagsordener. Se også kredsens hjemmeside under fanebladet familieplejere. Kontakt Palle, 2762 8263, palle.birk.petersen@mail.dk eller Ulla, 5125 2360, ujanas@privat.dk

SYDJYLLAND

Byvandring i Ribe for seniorerne

14. september kl. 10.00

Domkirkens Hovedindgang. Efter rundvisningen med Richard Kværnø vil vi gå på Backhaus og få æggekage eller pariserbøf. Mad og drikkevarer er for egen regning. Tilmelding senest den 7. september til Arne Larsen tlf. 7544 5488 eller Vitha Lindholm tlf. 7612 3836.

Bowling og spisning for seniorerne

19. oktober kl. 16.30

Stadionvej 9-11, Brørup. Vi mødes til bowling og en god gang mad i Brørup. Pris 89.00 kroner for medlemmer og 189.00 kroner for ikke-medlemmer. Drikkevarer og leje af sko er for egen regning. Tilmelding senest den 5. oktober til Niels Chr. Schmidt tlf. 2896 4368.

ØSTJYLLAND

Cafémøde for familieplejere

23. august kl. 9.30 – 12.30

Midtdjurs Idrætsforening, Marienhoffsvej 13, 8550 Ryomgård. Mulighed for kollegialt samvær, vidensdeling, information om nyheder på familieplejeområdet og familieplejenetværket, samt fokus på den enkelte familieplejer. Arrangementerne er gratis og medlemskab af Socialpædagogerne er ikke en betingelse. Tilmelding senest 16. august til Lilli Bach, toesen@andersen@tdcadsl.dk eller 5133 8957.

Brænder du for det socialpolitiske område?

Og har du lyst til at påvirke det fagpolitiske arbejde? Så stil op som kandidat til kredsbestyrelsen eller kongresdelegationen på kreds Østjyllands generalforsamling tirsdag den 25. oktober 2011. Skriv en tekst (maks. 200 ord), hvor du kort præsenterer dig selv og motiverer dit kandidatur og send den til os senest den 22. august på oestjylland@sl.dk. Alle kandidater vil blive præsenteret på www.sl.dk/oestjylland

ØVRIGE

Film KNUS

22. – 27. august

Film KNUS deltager igen i år i den internationale kortfilmfestival i Odense i uge 34. Vi viser kortfilm lavet af eller i samarbejde med udviklingshæmmede. Grib kameraet, måske jeres kortfilm vil blive vist i biografen. En kortfilm kan variere fra cirka 2-30 minutter. Det kan være dokumentarfilm, fiktion med mere. Film KNUS sørger for fremvisningen. I behøver ikke at være til stede. Deltagelse er gratis. Film modtages senest den 27. juli og sendes til: Kirsten G. Hansen, Gl. Aarup 11, 5560 Aarup. Nærmere information: Kirsten G Hansen: kgh@odense.dk og www.knus.nu

Temadag om CHARGE syndrom

5. oktober kl. 9.30-15.30

Scandic Jacob Gade, Flegborg 8-10, 7100 Vejle. Videnscenter for Handicap og Socialpsykiatri i Servicestyrelsen og Dansk CHARGE netværk holder temadag om CHARGE syndrom. Temadagen sætter fokus på den udfordrende adfærd CHARGE syndrom kan give. Formålet med dagen er at skabe større forståelse for adfærden. Arrangementet henvender sig bl.a. til personale omkring mennesker med CHARGE. Dagens forelæser er speciallærer og CHARGE-ekspert, David Brown fra Californien. Pris: 600 kr. Tilmelding senest 1. september. via www.servicestyrelsen.dk/aktiviteter

Diagnoser i specialpædagogik og socialpædagogik

30. august kl. 13.00 – 16.00

DPU, lokale D169, Campus Emdrup, Tuborgvej 164, 2400 København NV. Forskningsprogrammet 'Social- og specialpædagogik i inkluderende perspektiv' inviterer til seminar og reception i forbindelse med udgivelsen af antologien Diagnoser i specialpædagogik og socialpædagogik, som er redigeret af Inge M. Bryderup. Oplæg ved Inge M. Bryderup, Søren Langager, Janne Hedegaard Hansen og Tore Kargo. Læs mere og tilmeld dig senest 23. august på www.dpu.dk Pris 350 kroner.

FAGLIGE NETVÆRK

WWW.SL.DK/NETVÆRK

For medlemmer, der arbejder inden for følgende områder:

Socialpædagoger ansat ved somatiske og psykiatriske afd.
www.sl.dk/hospsyk

Netværksansvarlig:
Jesper Leschly Pedersen
Marslev Byvej 19, 5290 Marslev
Tlf. 6541 1593 / 2423 1877
jesperped@dbmail.dk

Økonomiansvarlig:
Peter Beck Epstein
Tlf. arb. 7789 2106
peter-epstein@hotmail.com

Sikrede døgninstitutioner for unge under 18 år
www.sl.dk/sikrede

Netværksansvarlig:
Kurt Rasmussen
Munkebjergvej 50,
5000 Odense C
Tlf. 6614 2129
munkebjergvej50@privat.dk

Økonomiansvarlig:
Mette K. Andersen
Tlf. 4752 8467

Domfældte
www.sl.dk/domfældte
udviklingshæmmede

Netværksansvarlig:
Jens Jørgen Carstensen
Boinstitutionen
Grønnebæk
Afdeling Kompasrosen
Mosevej 1A
6630 Rødding
Tlf. 7355 2004
jensjc@stofanet.dk

Fagligt Ældre-netværk
www.sl.dk/ældre

Netværksansvarlig:
Hanna Hansen
Bøgegården 40
4300 Holbæk
hannh@holbkom.dk

Økonomiansvarlig:
Else Marie Sørensen
Tlf. 7544 5588

Senhjerneskadede og bevægelsehandicappede
www.sl.dk/s&b

Netværksansvarlig:
Vanda Thorup
Neurohuset
Graham Bellsvej 1, 8200 Aarhus N
thorupthomsen@gmail.com

Økonomiansvarlig:
Jytte Jelstrup
Mobil: 2879 2089
jytte.jelstrup@koege.com

Hjemmesideansvarlig:
Niels Schmidt
7445 0976

Stofmisbrugsområdet
www.sl.dk/stofmisbrugsområdet

Netværksansvarlig:
Ingelis Langgaard
KABS, Bakken 3
2600 Glostrup
Tlf. 2032 7151
ingelislanguaaard@glostrup.dk

Økonomiansvarlig:
Ingrid Lund Sørensen
Tlf. 5150 2782
ings@fa.dk

Kuratorer/familiepleje-konsulenter
www.sl.dk/kuratorer

Netværksansvarlig:
Esben Bohøj
Familieplejen
Aarhus Kommune
Holmevej 180, 8270 Højbjerg
Tlf. 8940 5227 eller 2920 3648
ebo@aarhus.dk

Døve

www.sl.dk/døve
Netværksansvarlig:
Marianne Pejtersen
Døves aktivitetscenter
Generatorvej 2A, 2730 Herlev
meier-pejtersen@c.dk

Sindslidende
www.sl.dk/sindslidende

Netværksansvarlig:
Else Margrethe Tvilhøj
Langelinie 126
5230 Odense M

Økonomiansvarlig:
Morten Schuster
Tlf. arb. 3957 5632

Aflastningsinstitutioner
www.sl.dk/aflastning

Netværksansvarlig:
Trine Julin Johnsen
Landerslevvej 67
3630 Jægerspris
Tlf. 2122 8452

Økonomiansvarlig:
Lillian Jensen
Tlf. 9721 0291

Kommunale fritidstilbud til mennesker med fysiske og psykiske funktions-nedsættelser

www.sl.dk/fritidstilbud
Netværksansvarlig:
Jette Hedensted
Tusindfryd
Guldkrog 1,
7100 Vejle
Tlf. 2945 1003
jehed@vejle.dk

Marginaliserede og udstødte
www.sl.dk/marginaliserede

Netværksansvarlig:
Peder Larsen
St. Dannesbo
Bryllevej 20, 5250 Odense SV
Tlf. 6028 0575

Økonomiansvarlig:
Gitte Helle Lundgren
Tlf. 6396 0211
gilul@odense.dk

Småbørns- og familieinstitutioner
www.sl.dk/småbørnsinstitutioner
www.sl.dk/familieinstitutioner

Netværksansvarlig:
Irene Larsen
Stendyssehaven
Skovsbovej 101
5700 Svendborg
Tlf. 6217 2060

Lærere ansat på døgninstitutioner
www.sl.dk/lærer

Netværksansvarlig:
Søren Haaber Johansen
Hjortholm Kostskole
Næstved Landevej 20
4250 Fuglebjerg
Mail: shjn@gentofte.dk

Meld dig ind i DIT netværk på www.sl.dk/netværk

KÆRE MAJ OG KIM

Ja, så blev det vores tur til at holde ferie, så I skal da have en lille hilsen. Vi nyder at kunne sove længe, sidde og hænge over vores morgenmad og snakke frit om, hvad dagen måske byder på. Senere kan vi springe frokosten over, uden den store betydning og endda spise vores aftensmad, når vi har lyst. Vi nyder det skønne vejr og sætter samtidig stor pris på, at vi har jer til at tage over.

For knap to år siden holdt vi også sommerferie, men bestemt ikke med den samme ro i sindet. Maria var jo dengang i aflastning på en aflastningsinstitution – og det fungerede slet ikke. Midt i vores ferie blev vi hidkaldt, vi skulle hente Maria, da de bestemt ikke magtede hende længere. Når hun ikke kunne få medicin til at sløve hende, ville de ikke have hende længere. Vi afbrød vores ferie og hentede hende hjem, og så var den ferie slut.

Hvad vi ikke vidste dengang var, at vi de næste mange uger og måneder ikke havde aflastning, da der ikke var mulighed for at 'nogen som helst', ville have vores 'lille pige'. Det var hårdt. Kommunen løb panden mod muren, hver gang de troede, de havde fundet nogen.

I oktober dukkede I to pludselig op som en mulighed. Jeannette kørte hen og snakkede med Kim, som tog sig en snak med Maj, som efter et par dage, kom på besøg hos Jeannette. Dette besøg mandede ud i, at I gerne ville besøge os, mens Maria var hjemme og minsandten om I ikke også fik hende på besøg hos jer.

Det har hun nu været mange gange siden, og I, ja, reddede vores og ikke mindst Marias liv dengang for snart to år siden. I to har nu Maria i aflastning, mens vi sidder her i sommervarmen og vi nyder det. Tænk, at man kan være så heldig at finde to så gode mennesker til Maria som jer. Ma-

ria har fået et nyt liv, stadig ikke uden problemer, men det, at vi fik jer, har gjort en kæmpe forskel.

Hun har fået en hel anden ro over sit liv, hun nyder at komme på landet hos jer, køre traktor med Kim, passe heste med Maj og få masser af frisk luft. Vi tilbyder hende også masser af frisk luft og andre aktiviteter, men selvom vi håndterer Maria på næsten samme måde, så er vi to forskellige familier. I er kun jer to, hvor vi også har Jacob på nu 14 år, og tingene bliver nogle gange lige komplicerede nok, med en 12-årig Maria, som intet sprog har, ikke er renlig, kan være meget støjende, er autist og svært retarderet. Det er vigtigt, at Jacob også får 'alenetid', og det gør han nu.

Nu vil vi fortsætte resten af ferien med at sætte stor pris på vores 14 dage i træk med total frihed til at gøre, hvad vi vil, inden hverdagen med Maria igen kalder.

Håber, at I også nyder det gode vejr, selvom I skal være meget mere på 'stikkerne', end vi skal. Vi ved, at I passer godt på Maria, og det sætter vi stor pris på. Og vi håber også rigtig meget, at I vil fortætte med Maria i aflastning længe ud i fremtiden.

Vi snakkes ved, når vi kommer hjem fra ferie.

Masser af solskinshilsner fra Jacob, Jan og Jeannette. ■

Afsenderen af denne feriehilsen er familieplejer Jeanette Berntsen. Navnet på plejebarnet er ændret af redaktionen.